

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Конференција

ПОДРШКА УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

23. новембар 2022, Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ: ИНКЛУЗИВНО ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

Трајање пројекта: 2018 - 2024.

вредност Пројекта: 47 милиона евра

Зајам Међународне банке за обнову и развој

→ информације о пројекту: www.mpn.gov.rs/projekat-ecec-early-childhood-education-and-care-inkluzivno-predskolsko-vaspitanje-i-obrazovanje/

Општи циљ пројекта

Унапређивање доступности, квалитета и праведности предшколског васпитања и образовања, нарочито за децу из осетљивих друштвених група

- **компонента 1:** унапређење доступности предшколског васпитања и образовања
- **компонента 2:** унапређење квалитета предшколског васпитања и образовања
- **компонента 3:** подршка деци и породици из осетљивих друштвених група

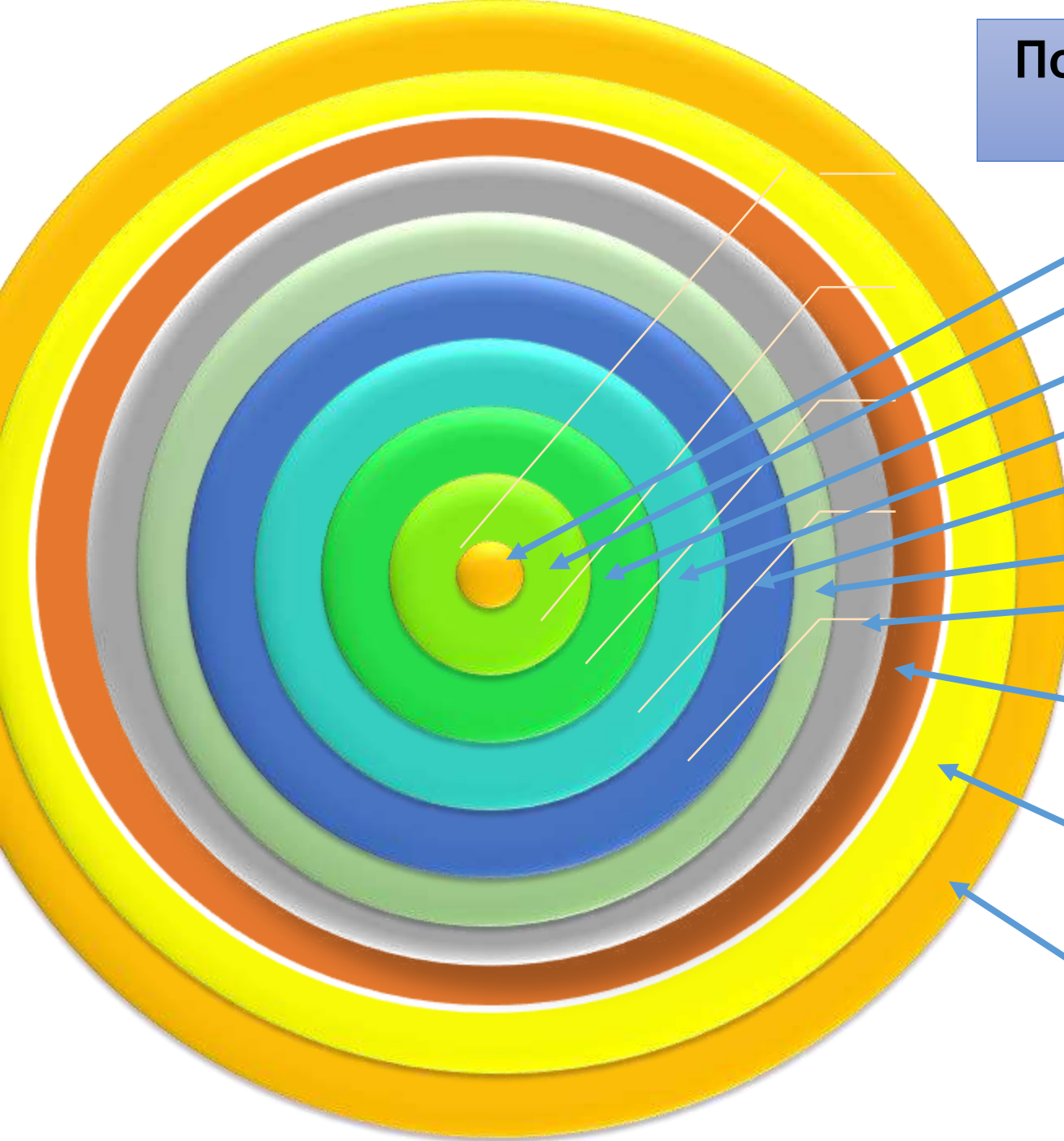
Циљеви компоненте 2

2.1 Подршка квалитетном увођењу и примени нових Основа програма предшколског васпитања и образовања

2.2 Унапређивање иницијалног образовања и професионалног развоја запослених у ПВО

2.3. Унапређивање система вредновања квалитета предшколског васпитања и образовања у циљу подршке добробити и целовитом развоју деце

Подршка унапређивању квалитета ПВО кроз компоненту 2

1. обуке
2. менторска подршка
3. сусрети хоризонталне размене
4. приручници/водичи
5. обуке директора ПУ
6. унапређење стручног усавршавања
7. унапређење дигиталних компетенција васпитача
8. унапређење вредновања рада ПУ (самовредновања и спољашњег вредновања)
9. унапређивање јединственог информационог система у просвети у домену ПВО
10. унапређивање иницијалног образовања васпитача

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА У ПРИМЕНИ „ГОДИНА УЗЛЕТА”

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ОБУКЕ ПРАКТИЧАРА ЗА ПРИМЕНУ НОВИХ ОСНОВА ПРОГРАМА

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ВЕЛИКИ ЛЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ОБУКЕ ПРАКТИЧАРА ЗА ПРИМЕНУ НОВИХ ОСНОВА ПРОГРАМА

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ВЕЛИКИ ЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ОБУКА ПРАКТИЧАРА ЗА ПРИМЕНУ ОСНОВА ПРОГРАМА „ГОДИНЕ УЗЛЕТА“

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ПРИРУЧНИЦИ И ВОДИЧИ - „ЛИНИЈЕ ЛЕТА“ ИНСТИТУТ ЗА ПЕДАГОГИЈУ И АНДРАГОГИЈУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Одштампани у
тиражу 10.600
примерака

ВЕЛИКИ ЛЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ВОДИЧ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ И РАЗВОЈ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ КРОЗ ХОРИЗОНТАЛНО УЧЕЊЕ - ЗАЈЕДНИЧКИМ УЧЕЊЕМ ДО КВАЛИТЕТА

Дистрибуиран свим
јавним ПУ
у тиражу од 10.600
примерака

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ВЕЛИКИ ЛЈУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ОБУКА ЗА ХОРИЗОНТАЛНО УЧЕЊЕ ПРАКТИЧАРА - ЗАЈЕДНИЧКО УЧЕЊЕ МОДЕЛОВАЊЕМ (ЗУМ) - ПОДРШКА ПРИМЕНИ ОСНОВА ПРОГРАМА ПВО „ГОДИНЕ УЗЛЕТА“

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПОСЕТЕ ВРТИЋИМА - ЦЕНТРИМА КЛАСТЕРА У ОКВИРУ МОДЕЛА ЗАЈЕДНИЧКО УЧЕЊЕ МОДЕЛОВАЊЕМ (ЗУМ)

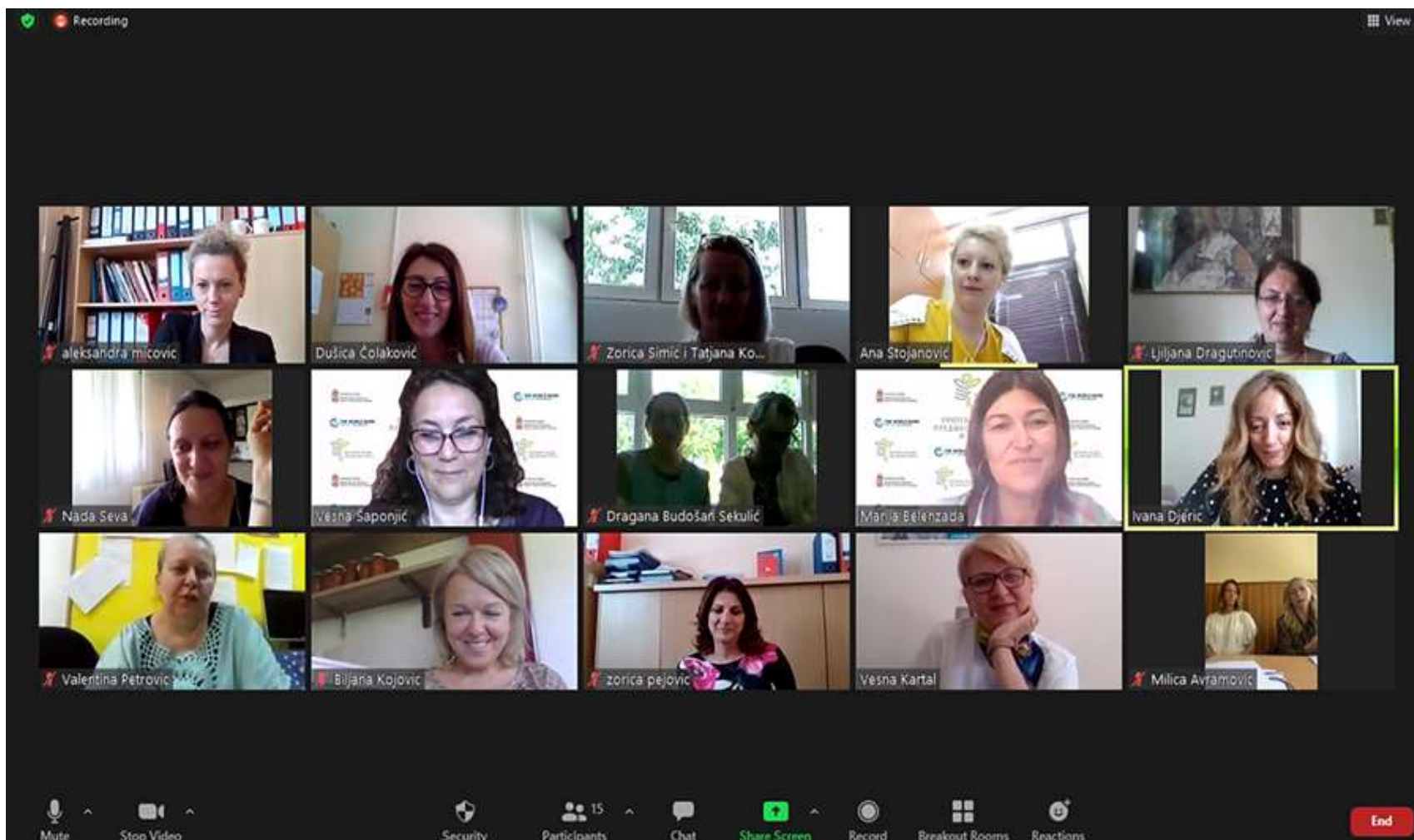

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ПОДРШКА ПУ У РЕАЛИЗАЦИЈИ МОДЕЛА ЗАЈЕДНИЦЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ УЧЕЊА ПРАКТИЧАРА (ПУ КОЈЕ ОСНОВЕ ПРОГРАМА ПРИМЕЊУЈУ ОД 2019. ГОДИНЕ)

ВЕЛИКИ ЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ЈЕДНОДНЕВНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ СУСРЕТИ (ЈПС) ПРАКТИЧАРА У ОКВИРУ МОДЕЛА ЗАЈЕДНИЦА ПРОФЕСИОНАЛНОГ УЧЕЊА (ЗПУ) (ПУ КОЈЕ ОП ПРИМЕЊУЈУ ОД 2020. ГОДИНЕ)

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ЈЕДНОДНЕВНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ СУСРЕТИ ПРАКТИЧАРА ИЗ ПУ У ОКВИРУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ МОДЕЛА ЗАЈЕДНИЦА ПРОФЕСИОНАЛНОГ УЧЕЊА

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

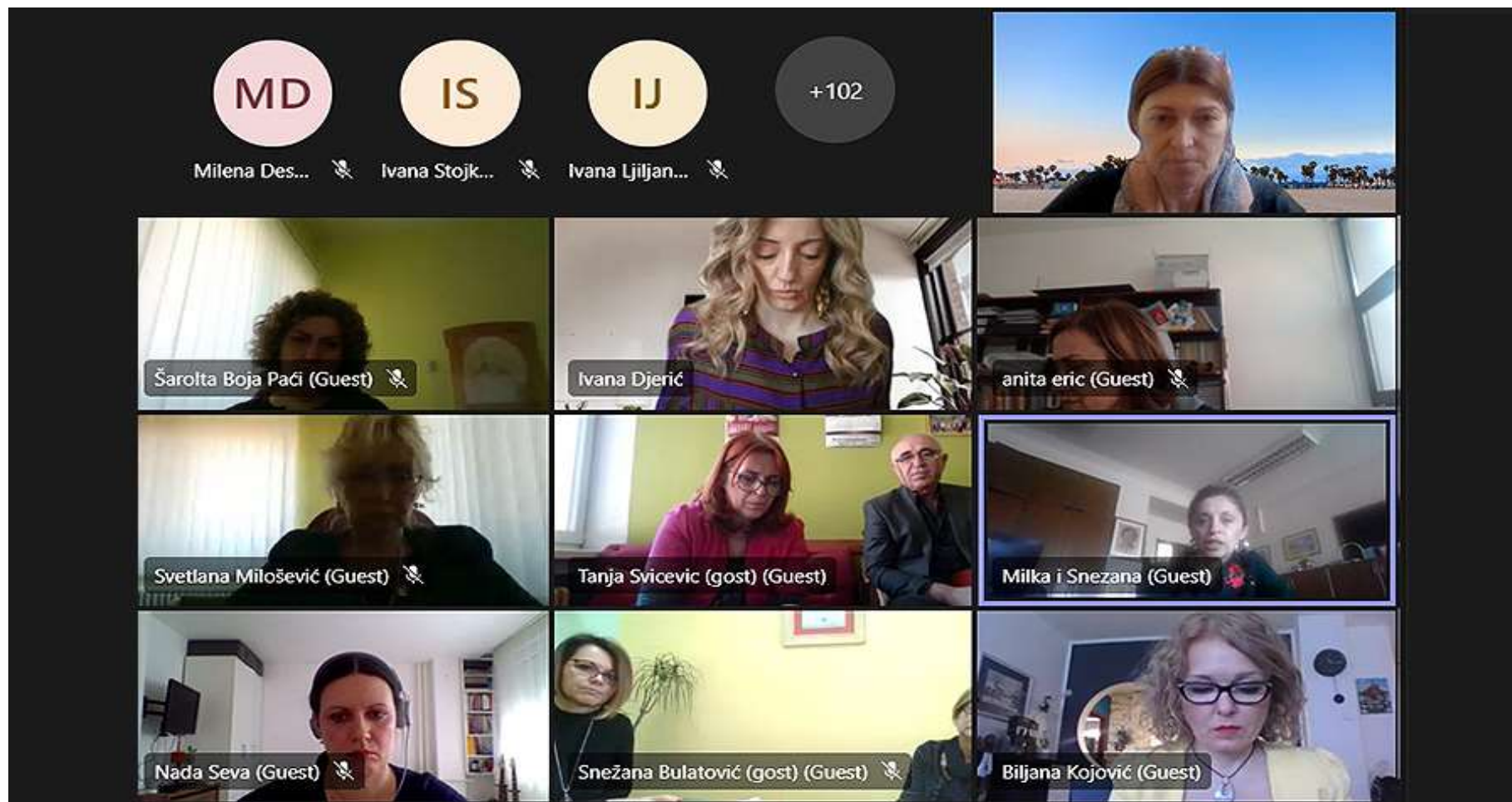

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА МОДЕЛА ЗАЈЕДНИЦА ПРОФЕСИОНАЛНОГ УЧЕЊА ЗА 45 ПУ КОЈЕ ОСНОВЕ ПРОГРАМА ПРИМЕЊУЈУ ОД СЕПТЕМБРА 2021. ГОДИНЕ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ОБУКА ЗА МЕНТОРЕ - ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА ЗА МЕНТОРСКИ РАД У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ОСНОВА ПРОГРАМА „ГОДИНЕ УЗЛЕТА“

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ОБУКА ЗА СТРУЧНЕ САРАДНИКЕ ИЗ ПУ - СТРУЧНИ САРАДНИЦИ КАО НОСИОЦИ ПРОМЕНЕ (СНОП)

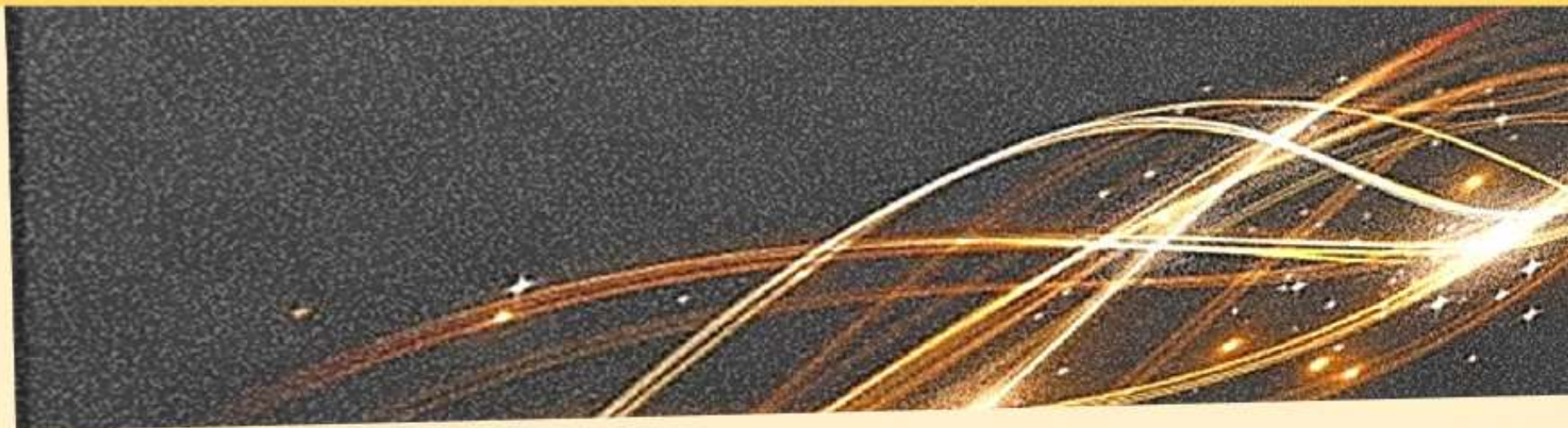
Dragana Pavlović Breneselović

Živka Krnjaja

S N O P

Stručni saradnik kao
nosilac promene PU

Kako voditi promenu

ВЕЛИКИ ЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ОБУКА ДИРЕКТОРА ПУ ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА ЗА ЛИЦЕНЦУ - ДИРЕКТОР КАО ЛИДЕР У ПОКРЕТАЊУ И ПРАЋЕЊУ ПРОМЕНЕ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ОНЛАЈН ОБУКА ДИРЕКТОРА ПУ ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА ЗА ЛИЦЕНЦУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ У ВРЕМЕ КОВИД - 19 ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦАМА СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ПУ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ИСТРАЖИВАЊЕ О ПРИМЕНИ ДИГИТАЛНИХ ТЕХНОЛОГИЈА У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ВРЕДНОВАЊА ПВО И ПРАЂЕЊЕ РАЗВОЈНОГ ЦИЉА ПРОЈЕКТА У ОБЛАСТИ КВАЛИТЕТА ПВО

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

РАЗВИЈЕНИ РЕСУРСИ ЗА ПУНУ ПРИМЕНУ РЕВИДИРАНОГ ОКВИРА КВАЛИТЕТА

Обука за просветне саветнике

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ИЗВЕШТАЈ О ЕВАЛУАЦИЈИ ПРАКСЕ САМОВРЕДНОВАЊА У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА

ВЕЛИКИ ЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ОБУКЕ ТИМОВА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ДОДАТНО ОПРЕМАЊЕ 117 ЈАВНИХ ПУ НИСКИМ МОБИЛНИМ НАМЕШТАЈЕМ И ИКТ ОПРЕМОМ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ПОДРШКА ПУ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ОСНОВА ПРОГРАМА КРОЗ ДОДАТНО ОПРЕМАЊЕ ВРТИЋА ЦЕНТАРА КЛАСТЕРА НАМЕШТАЈЕМ, ДИДАКТИКОМ И ИКТ ОПРЕМОМ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ВЕЛИКИ ЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ПОДРШКА ПУ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ОСНОВА ПРОГРАМА КРОЗ ДОДАТНО ОПРЕМАЊЕ ВРТИЋА ЦЕНТАРА КЛАСТЕРА НАМЕШТАЈЕМ, ДИДАКТИКОМ И ИКТ ОПРЕМОМ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

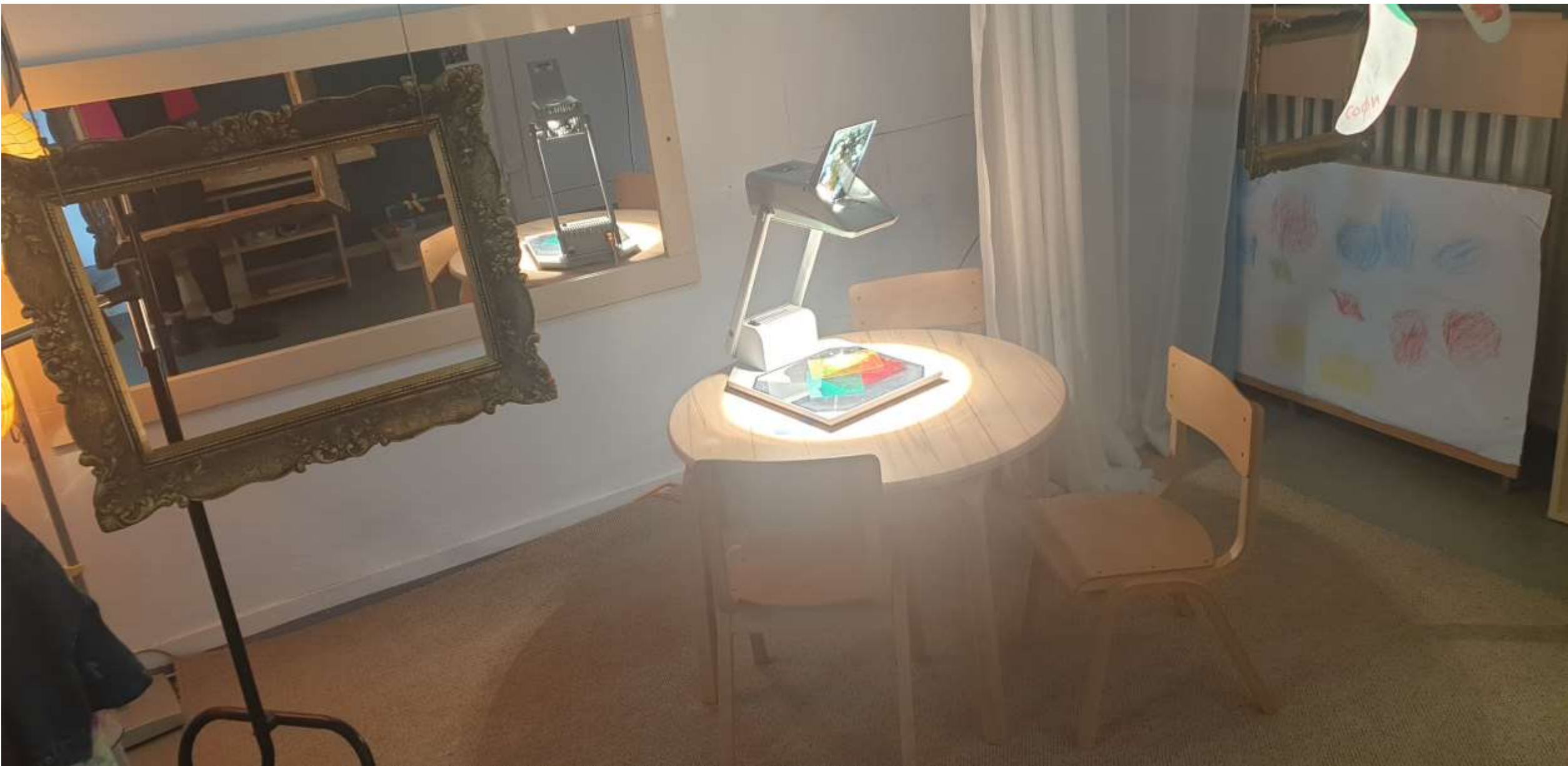

ВЕЛИКИ ЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ
ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Конференција

ПОДРШКА УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

23. новембар 2022, Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

КЉУЧНЕ АКТИВНОСТИ И ИНИЦИЈАТИВЕ У ПРЕДШКОЛСКОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ

Др Милан Пашић,
помоћник министра за предшколско и
основно образовање и васпитање

АКТИВНОСТИ У ДОМЕНУ УНАПРЕЂИВАЊА ЛЕГИСЛАТИВНОГ ОКВИРА

- Стратегија развоја образовања у Републици Србији до 2030. Акциони план за примену Стратегије (мере и активности за период од 2021. - 2023. године.)
- Закон о изменама и допунама Закона о предшколском васпитању и образовању и низ подзаконских аката којима се прописују:
 - стандарди компетенција стручних сарадника у предшколској установи,
 - стандарди компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја,
 - програм свих облика рада стручних сарадника,
 - остваривање различитих програма и облика васпитно-образовног рада и других облика рада и услуга које остварује предшколска установа,
 - мерила за утврђивање економске цене програма предшколског васпитања и образовања у предшколским установама,
 - нови Правилник о врсти, називу, садржају и изгледу образаца евиденција и јавних исправа и начину њиховог вођења, попуњавања и издавања у предшколској установи

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

РЕФОРМА КУРИКУЛУМА У ОБЛАСТИ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА - „ГОДИНЕ УЗЛЕТА“

- Нова програмска концепција прописана Правилником о основама програма предшколског васпитања и образовања („Службени гласник РС-Просветни гласник“, број 16/18) уводила се сукцесивно у предшколске установе од 1.септембра 2019. године до 1.09.2022. године, уз обезбеђивање системске подршке за њену примену:
- Кроз пројекат „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ (из зајма Међународне банке за обнову и развој), обезбеђена је стручна подршка јавним предшколским установама за имплементацију нове програмске концепције.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

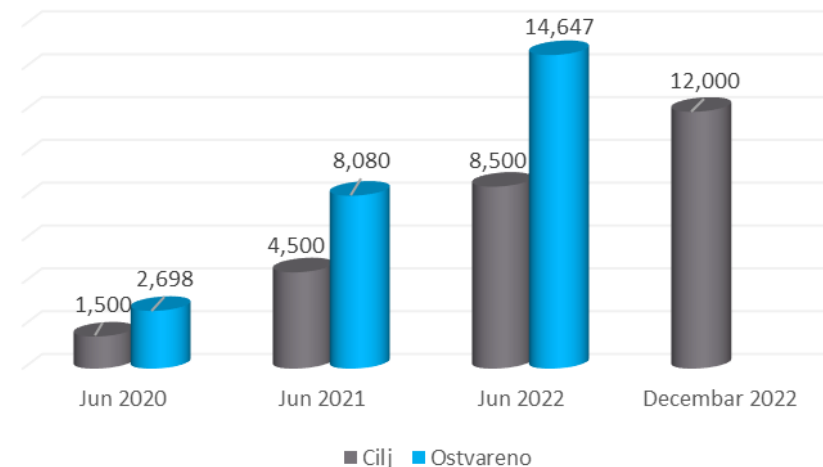
СТРУЧНА ПОДРШКА ПРИМЕНИ ОСНОВА ПРОГРАМА

Програм подршке примени Основа програма:

- комбинована обука,
- менторска подршка
- приручници и водичи
- два модела хоризонталне размене.

Реализација програма подршке планирана је у фазама у складу са применом Правилника о основама програма предшколског васпитања и образовања (сукцесивно).

BROJ UČESNIKA OBUKA

Укупно 14.647 практичара похађало је петодневну обуку за нове Основе програма (76 % уживо и 24 % у онлајн формату)

СТРУЧНА ПОДРШКА ПРИМЕНИ ОСНОВА ПРОГРАМА - ОБУКЕ, МЕНТОРСКА ПОДРШКА

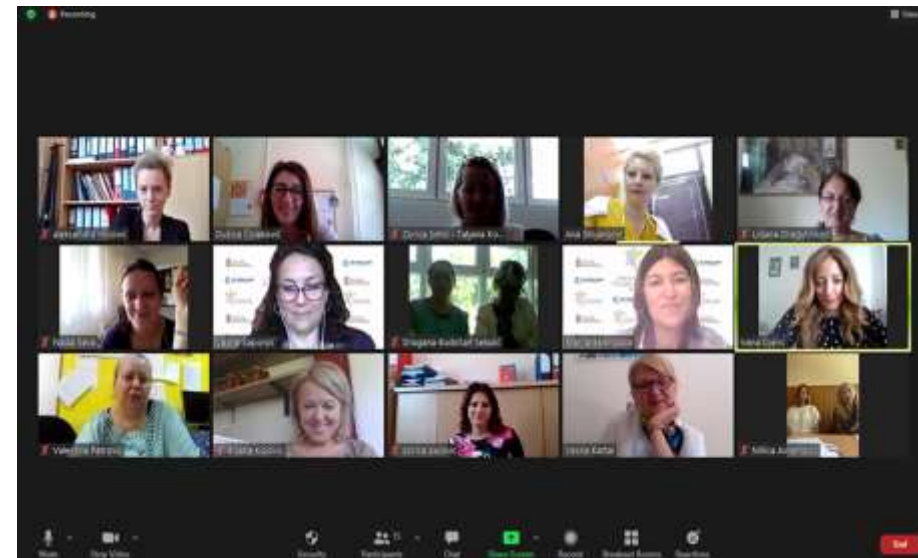
- Све јавне предшколске установе добиле су менторску подршку за увођење и имплементацију нове програмске концепције.
- До краја пројекта - потпуни обухват преосталих васпитача (из јавних предшколских установа и основних школа) онлајн обукама за примену Основа програма.
- Обука СНОП - Стручни сарадници као носиоци промена - 280 стручних сарадника из свих предшколских установа је похађало обуку.
- Развијена је и дводневна онлајн обука - На заједничком путу учења намењена стручним сарадницима, као и координаторима већа учитеља свих основних школа.

СТРУЧНА ПОДРШКА ПРИМЕНИ ОСНОВА ПРОГРАМА - ДВА МОДЕЛА ХОРИЗОНТАЛНЕ РАЗМЕНЕ

Модел Заједница професионалног учења (ЗПУ) - један од облика интерног стручног усавршавања у установи, али и начин хоризонталног повезивања са колегама из других установа.

- Реализовани су Једнодневни професионалних сусрета (ЈПС) у оквиру имплементације модела Заједница професионалног учења за ПУ које ОП примењују од 2019. и 2020. године.
- До краја новембра 2022. године - реализација ЈПС којима ће бити обухваћене ПУ које ОП примењују од 2021. године.
- Крајем септембра започела примена модела ЗПУ за ПУ које ОП примењују од 2022. године (завршена обука координатора за примену Модела).

СТРУЧНА ПОДРШКА ПРИМЕНИ ОСНОВА ПРОГРАМА - ДВА МОДЕЛА ХОРИЗОНТАЛНЕ РАЗМЕНЕ

Модел Заједничко учење моделовањем (ЗУМ)

У септембру почела реализација скупова хоризонталних размена

- једнодневне посете вртићима центрима кластера

- ПУ „Моје детињство“ Чачак,
- ПУ „Др Симо Милошевић“ Земун,
- ПУ „Радосно детињство“, Нови Сад,
- ПУ „Бамби“ Лозница и
- ПУ „Чика Јова Змај“ Пирот

До краја 2023. године - 112 стручних посета
за око 3360 практичара из предшколских установа.

6 приручника/водича креирано, одштампано и у тиражу од 10.600 примерака дистрибуирано ПУ

Приручници и водичи - ЛИНИЈЕ ЛЕТА
Институт за педагогију и андрагогију
Филозофског факултета Универзитета у Београду

- Приручник за документовање
- Водич за уређење простора у дечјем вртићу
- Водич за развијање теме/пројекта са децом - интегрисани приступ учењу кроз теме/пројекте
- Приручник о специфичностима стратегија васпитача у развијању програма у складу са узрастом деце

ЦИП - Центар за интерактивну педагогију:

Водич за самовредновање у ПУ

Водич за стручно усавршавање у предшколској установи кроз примену хоризонталног учења - ЗАЈЕДНИЧКИМ УЧЕЊЕМ ДО КВАЛИТЕТА

Водичи/приручници у ПДФ формату доступни свим јавним и приватним ПУ

Сви водичи ће бити доступни и на платформи

„Пасош за учење - Предшколска онлајн заједница учења“

која је постављена на сајту ЗУОВ-а (<https://zuov.gov.rs/pasos/>)

- Платформа развијена у сарадњи Мајкрософта и Уницефа
- За потребе професионалног развоја запослених у предшколском васпитању и образовању у РС прилагођена у сарадњи Министарства, ЗУОВ, Центра за интерактивну педагогију и Уницефа.

СТРУЧНА ПОДРШКА ПУ - НАСТАВАК

У сарадњи са ЗУОВ и Центром Абакус у процесу је финализација програма обуке и менторске подршка за 12.000 васпитача из свих ПУ за унапређивање дигиталних компетенција

У области подршке ПУ у процесу самовредновања, у сарадњи са ЗВКОВ и Центром за европске политике:

- Креирани инструменти за самовредновање
- Обучени тимови за самовредновање из свих јавних ПУ
- Урађен водич: Самовредновање у предшколским установама - Водич за запослене у предшколским установама (<https://ceo.edu.rs/prirucnik-za-samovrednovanje-u-predskolskim-ustanovama/>)
- У току је менторска подршка свим јавним ПУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА ПРОСВЕТНИХ САВЕТНИКА ЗА ВОЂЕЊЕ ПРОМЕНЕ

Реализована:
дводневна обука за просветне саветнике о
Основама програма предшколског васпитања и
образовања

- четири дводневна регионална саветовања
- 3 једнодневне обуке за самовредновање за све просветне саветнике

ПОДРШКА ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА КРОЗ ОПРЕМАЊЕ

- Из средстава Светске банке, кроз компоненту 2 пројекта инклузивног предшколског васпитања и образовања, реализовано је додатно **опремање**:
 - 107 ПУ - ниским мобилним намештајем и ИКТ опремом (2 уговора уговора x 500.000 ЕУР);
 - 5 вртића (центри кластера) су опремљени намештајем и ИКТ опремом (2 x 90.000 ЕУР).
- Из средстава ИПА фондова (ИПА 2014), реализацијом Уговора о опремању, **56 предшколских установа** опремљено је намештајем, дидактичким средствима и ИКТ опремом (у износу од око милион евра);
- у 2021. години, реализовано је опремање васпитних група деце од 3 године до поласка у школу, у оквиру пројекта Подршка примени ИКТ у предшколским установама кроз коришћење дидактичког средства „Пчелица“ - бибот (средства из буџета РС 33.957.000,00 РСД)

ЗАХВАЛНОСТ СВИМ НОСИОЦИМА ДЕЛАТНОСТИ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Настављамо да заједно градимо доступан, праведан и квалитетан система предшколског васпитања и образовања у сарадњи са оснивачима јавних предшколских установа, струковним удружењима, представницима академске заједнице, школским управама и инспекцијским службама, родитељима, другим институцијама, организацијама и установама.

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Конференција

ПОДРШКА УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

23. новембар 2022, Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПОДРШКЕ УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПВО КРОЗ КОМПОНЕНТУ 2 ПРОЈЕКТА

Биљана Којовић
координаторка компоненте 2 Пројекта

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ПЛАНИРАЊЕ - ПОГЛЕД УНАЗАД

Пројекат „Унапређивање квалитета предшколског васпитања и образовања кроз пилотирање нацрта Основа програма предшколског васпитања и образовања“

(заједничка иницијатива Завода за унапређивање образовања и васпитања, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Института за педагогију и андрагогију и УНИЦЕФ-а)

- **Основе програма предшколског васпитања и образовања - Године узлета и**
- **Стандарди компетенција васпитача и њиховог професионалног развоја**

Припрема пројекта Инклузивно предшколско васпитање и образовање

Током припреме пројекта одржана три координациона састанка са широким кругом учесника:

- Министарство просвете
- Завод за унапређивање образовања и васпитања
- Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања
- Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета Универзитета у Београду
- Представници струковних удружења у делатности ПВО,
- Тим СБ, ЕУ делегација
- Представници ЈЛС
- UNICEF, ЦИП, СКГО, ФОД, Романипен, МОДС...

Компонента 2: унапређивање квалитета инклузивног предшколског васпитања и образовања

Кључни исход: остварена подршка добробити и целовитом развоју деце, укључујући децу из осетљивих група.

3 главне групе активности:

2.1 Подршка квалитетном увођењу и примени нових Основа програма предшколског васпитања и образовања

2.2 Унапређивање иницијалног образовања и професионалног развоја запослених у ПВО

2.3 Унапређивање система вредновања квалитета предшколског васпитања и образовања у циљу подршке добробити и целовитом развоју деце

Међуфазни показатељи резултата пројекта

- 12 000 практичара који су похађали обуке за примену нових Основа програма ПВО као део интервенција у оквиру пројекта
- 1 300 стручних сарадника у основним школама који су похађали обуку на тему нових Основа програма ПВО
- 10 високошколских установа за образовање васпитача које су ревидирале своје студијске програме
- 50% свих предшколских установа које су спровеле самовредновање уз коришћење ажурираних инструмената

ПЛАНИРАЊЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ КОМПОНЕНТЕ 2

Дефинисање обима пројектних интервенција,
циљева и делокруга рада Консултаната, задатака и активности:

- у сарадњи МП - Група за послове ПВО, ЗУОВ, ЗВКОВ и ЈУП
- ослањање на савремене теоријске налазе и примере најбољих пракси
- ослањање на резултате истраживања

Праћење реализације пројектних задатака и квалитета пројектних резултата:

- Консултативне групе (представници надлежних институција и истакнути појединци у области) дају мишљење и смернице за унапређивање предлога докумената које Консултанти израђују у складу с пројектним задатком и делокругом рада
- Праћење реализације и флексибилно планирање уз стално прилагођавање променама контекста и потребама праксе у односу на коју се реализује пројектни задатак

ПАРТНЕРИ МИНИСТАРСТВА НА ПРОЈЕКТУ:

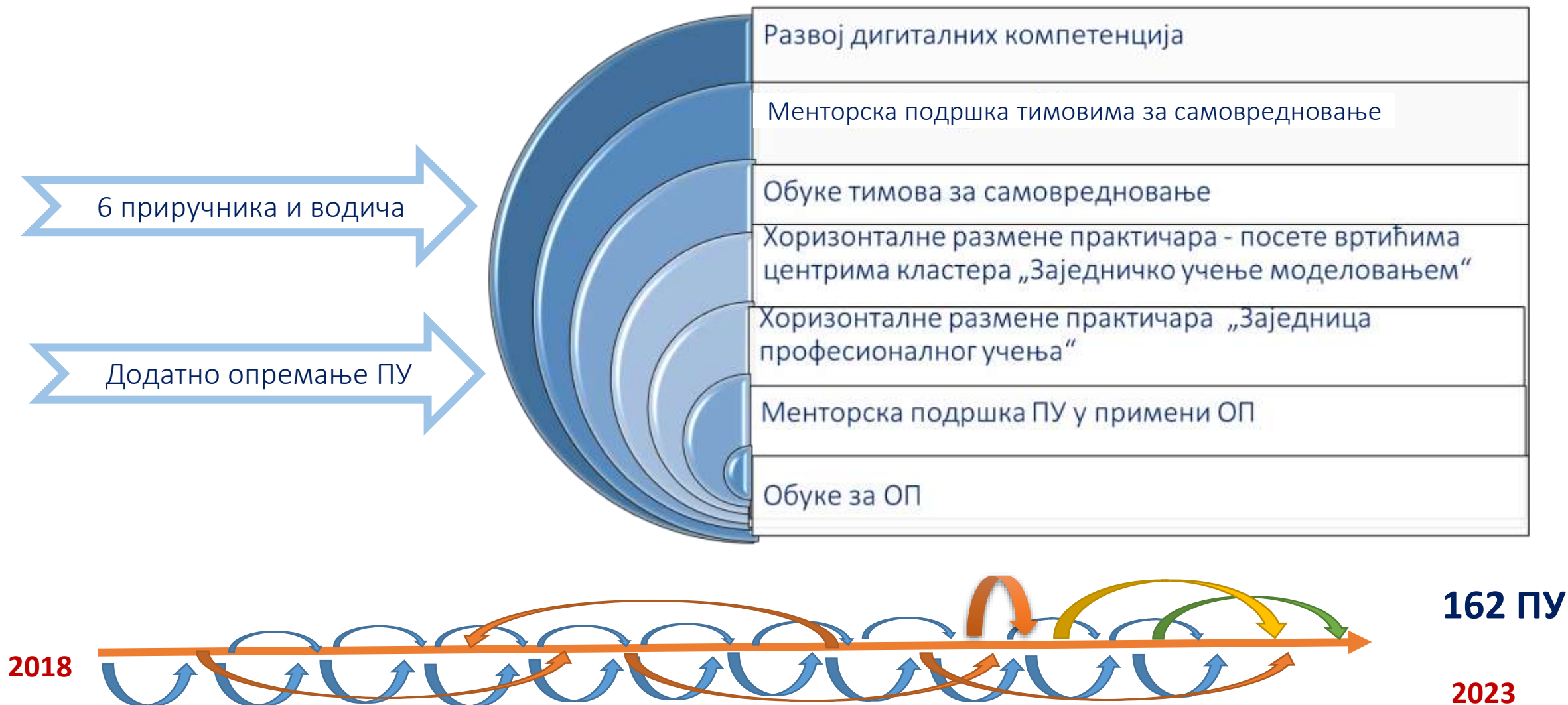
- Завод за унапређивање образовања и васпитања
- Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања

На реализацији пројектних активности у оквиру компоненте 2 пројекта ангажовани су:

- Институт за педагогију и андрагогију
Филозофског факултета, Универзитета у
Београду
- Уницеф - Србија
- ЦИП - Центар за интерактивну педагогију,
- Центар за европске политике - ЦЕП
- Центар за унапређивање наставе - АБАКУС
- Бројни индивидуални консултанти,
експерти у различитим областима
- Штампарија Пекограф
- Гај инжењеринг
- Облак технологије
- АИГО
- Спортимпекс
- МИРОСС

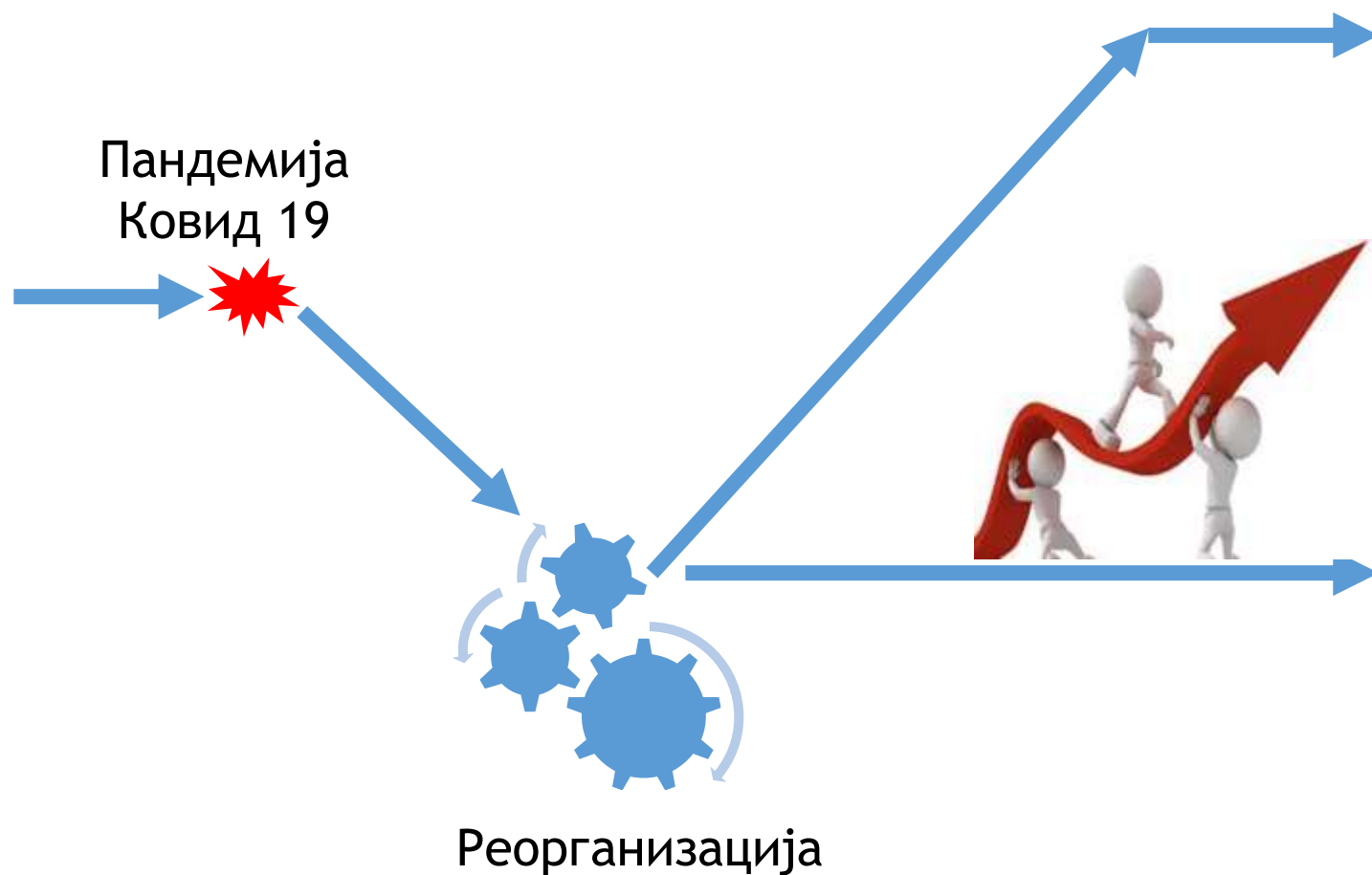
Сукцесивна подршка свим јавним предшколским установама

- Програм подршке-

Сукцесивна подршка свим јавним предшколским установама

Програм подршке

- ПУ је прослеђено више стручних упутстава и дописа
- онлајн заједница учења „Повежимо се, оснажимо се“
- упитници ка ПУ
- прилагођене су све обуке које се реализују кроз подршку компоненте 2 Пројекта, пребацивањем у онлајн формат
- прилагођен је начин пружања менторске подршке (могућност и онлајн састанака)
- прилагођен начин реализације Модела заједнице професионалног учења (онлајн формат)

ВЕЛИКИ ЛЈУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ФЛЕКСИБИЛНО ПЛАНИРАЊЕ НА ОСНОВУ КОНТИНУИРАНОГ САГЛЕДАВАЊА ПОТРЕБА ПРАКСЕ

*Реформе могу доћи споља,
и понекад долазе,
а промене само изнутра*

Bereiter, C. (2002). *Education and Mind in the Knowledge Age*. Lawrence
Erlbaum Associates Publishers.

Истраживања реализована у оквиру пројекта:

- *Студија о почетном стању, МП, ЈУП, ЗВКОВ и ЦЕП*
- *Праћење Програма подршке предшколским установама за примену Основа програма - УНИЦЕФ*
- *Праћење и супервизија менторства, Институт за педагогију и андрагогију, Филозофског факултета у Београду*
- *Праћење активности предшколских установа у време трајања епидемије ковид-19, ЈУП, МП, УНИЦЕФ*
- *Праксе и потребе професионалног развоја практичара у јавним предшколским установама, ЦИП Центар за интерактивну педагогију*
- *Истраживање о примени дигиталних технологија у предшколским установама, ЈУП и МП*
- *Истраживање досадашњим праксама ПУ у самовредновању, Ј. Најдановић и С. Гламочак*

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

1. Међуфазни показатељ резултата пројекта	Циљ
Обучени практичари за примену Основа програма - Године узлета	12 000 васпитача

Имплементациони партнери:

Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета, Универзитета у Београду и УНИЦЕФ-Србија

Обуке за примену Основа програма: **16500**

- 13.363 из јавних ПУ - **82%**
- 710 из приватних ПУ
- 180 васпитача из ОШ
- 125 просветних саветника
- **У току су онлајн обуке за преосталих 3100 васпитача**

Обуке за вођење и управљање променом:

- 280 стручних сарадника похађало обуку
Стручни сарадници као носиоци промене
- Сви директори похађали обуку за полагање испита за лиценцу.
Предстоји обука за новопостављене директоре
- Сви просветни саветници учествовали на 4 регионална саветовања

Обуке за учење кроз хоризонталне размене практичара

- Практичари из 111 вртића - језгара промене из 162 јавне ПУ унапредили су своје способности развијања рефлексивне праксе кроз учешће у моделу „Заједница професионалног учења”
- Заједничко учење моделовањем - посете центрима кластера:
 - Обучени практичари домаћини - 90
 - **До краја пројекта 112 посета 3360 практичара из 162 ПУ**

Очекивани излазни
резултат:

преко 23 000
обучених практичара

2. Међуфазни показатељ резултата пројекта

Циљ

Стручни сарадници из основних школа обухваћни
обукама на тему нових Основа програма

1300
обучених

Дводневна онлајн обука **НА ЗАЈЕДНИЧКОМ ПУТУ УЧЕЊА** развијена је и постављена на Националном образовном порталу ЗУОВа

- Основна полазишта ОП
- Компетенције за целоживотно учење
- Кључни појмови из основа програма ПВО
- Појектни приступ учењу и пројектна настава
- Праћење и документовање учења и развоја деце предшколског и школског узраста кроз портфолио
- Подршка деци и породицама при преласку из вртића у школу

Очекивани излазни резултат: обучено **3000** стручних сарадника и координатора већа учитеља из свих ОШ

УНАПРЕЂИВАЊЕ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА КОЈЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПУ

Имплементациони партнер:

ЦИП Центар за интерактивну педагогију

Истраживање о праксама ПУ и потребама практичара у
организовању стручног усавршавања у установи

Потребна подршка за промену праксе

Хоризинтална размена у функцији учења, развијања заједнице учења и покретања промене - предуслови:

- унапредити вештине рефлексije, давања конструктивних повратних информација, постављање питања ...
- градити климу поверења без кога нема сарадничког и искуственог учења, развоја ни промене
- оснажити запослене кроз упознавање начина за превазилажење страха од промене, од новог и стреса, поготово у ситуацијама попут пандемије
- у хоризонталне размене укључити родитеље и представнике локалне заједнице, као и просветне саветнике и саветнике - спољне сараднике
- осмислити начине како ће се пратити и документовати ефекти хоризонталног учења

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

УНАПРЕЂИВАЊЕ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА КОЈЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПУ

Имплементациони партнер:

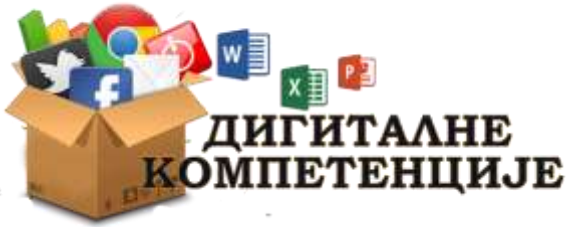
ЦИП Центар за интерактивну педагогију

Водич за стручно усавршавање у предшколској
установи кроз примену хоризонталног учења -
ЗАЈЕДНИЧКИМ УЧЕЊЕМ ДО КВАЛИТЕТА

Смернице за примену дигиталних технологија
у предшколској установи

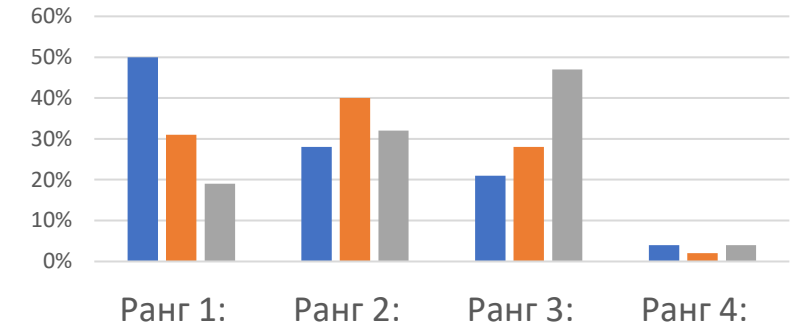
Оквир дигиталних компетенција васпитача

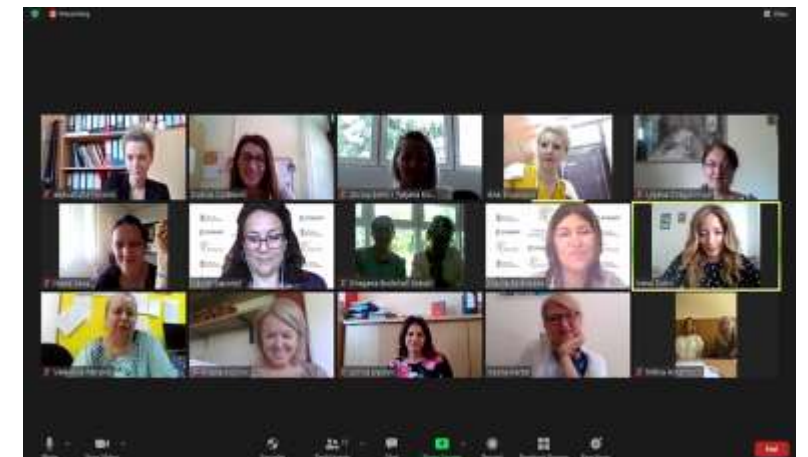
Подршка унапређивању дигиталних компетенција практичара у систему ПВО

Имплементациони партнер
Центар за унапређивање наставе - АБАКУС

- Истраживање: *Примена дигиталних технологија у ПУ и потребе за развијањем дигиталних компетенција практичара, МПНТР и ЈУП*
- Креирање и реализација програмиране дводневне онлајн **обуке за 12 000 практичара** у систему ПВО
 1. Коришћење рачунарске опреме
 2. Дигитално окружење
 3. Креирање дигиталних ресурса
 4. Платформе за сарадњу, комуникацију и професионално повезивање.
- Пружање онлајн менторске и техничке подршке полазницима у процесу примене стечених знања

- Унапређивање дигиталних компетенција
- Савремени педагошки приступи у складу са новим Основама програма

3. Међуфазни показатељи резултата

Циљ

Високошколске установе које образују васпитаче ускладиле своје студијске програме са Стандардима компетенција васпитача и Основама програма ПВО

10 установа

- Преглед и анализа студијских програма на предметима свих студијских програма који образују васпитаче за рад у ПУ

- Израда и пилотирање Препорука:

А) за прилагођавање студијског програма/предмета у складу са Стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја и Основама програма предшколског васпитања и образовања

Б) за реализацију стручне праксе у вежбаоници, у сарадњи високошколске установе и предшколске установе

Пилотирање Препорука у две високошколске установе за образовање васпитача:

Учитељски факултет, Београд

Висока школа за образовање васпитача, Сремска Митровица

- холистичком приступу детету
- интегрисано и ситуационо учење усмерено на подршку добробити детета и
- развијање диспозиција за учење

Очекивани излазни
резултат: **утицај на 16**
установа

4. Међуфазни показатељ резултата пројекта

Циљ

Предшколске установе спровеле процес самовредновања уз коришћење ажурираних инструмената

50% ПУ

Имплементациони партнер: **Центар за европске политике**

Пружање техничке подршке:

- У процени постојећих инструмената за вредновање квалитета и методологија за самовредновање и спољашње вредновање
- Унапређење постојећих инструмената на основу ревидираних стандарда квалитета за предшколске установе
- Организовање обука за унапређење капацитета спољашњих евалуатора, запослених и стручних сарадника и других доносилаца одлука у вредновању квалитета рада у предшколским установама.

Израђени ресурси за самовредновање рада предшколских установа:

- Инструменти за самовредновање
- Водич за самовредновање у ПУ
- Једнодневна обука тимова за самовредновање свих јавних ПУ
- **Менторска подршка свим ПУ**

Очекивани излазни резултат: **100% ПУ**
спровело процес самовредновања уз
коришћење ажурираних инструмената

Показатељ развојног циља пројекта

Проценат ПУ које су на спољашњем вредновању
добиле оцену повећан за 10%3 и 4

Полазна основа

Оцена 3:41%

Оцена 4: 1%

Циљне
вредности

Оцена 3:51%

Оцена 4: 3%

Израђени су инструменти за спољашње вредновање рада
ПУ: висока објективност, добра дискриминативност,
изузетно висока поузданост и добра ваљаност.

Снимање почетног стања - вредновање квалитета рада на
репрезентативном узорку ПУ(Децембар 2019 - фебруар2020)

оцена	Снимање почетног стања - 2019	Циљане вредности у 2023
1	1.05%	0%
2	56.84%	46%
3	41.06%	51%
4	1.05 %	3%

Снимање завршног стања - вредновање квалитета рада
на репрезентативном узорку ПУ - септембар/октобар
2023.

Контекстуални фактори од утицаја:

- Увођење нове програмске концепције - Основе програма ПВО „Године узлета“ као димензије квалитета
- Примена ревидираног оквира квалитета у спољашњем вредновању квалитета рада ПУ
- Интервенције у оквиру пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“
- Остале иницијативе које доприносе развоју квалитета ПВО
- Изазови у току имплементације Пројекта изазвани пандемијом Covid 19

ЗАХВАЉУЈЕМО СЕ

- Тиму Светске банке
- Партнерским институцијама:
 - Заводу за унапређивање образовања и васпитања
 - Заводу за вредновање квалитета образовања
- Имплементационим партнерима и консултантима ангажованим на реализацији пројектних задатака
- Струковним удружењима у делатности ПВО
- Директорима и практичарима у ПУ

КО ЋЕ ИМАТИ НАЈВИШЕ КОРИСТИ ОД АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ КОМПОНЕНТЕ 2 ПРОЈЕКТА?

223 559 деце у ПУ
родитељи и породице
21 928 практичара у
предшколским
установама

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Конференција

ПОДРШКА УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

23. новембар 2022, Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

КЉУЧ ПРОМЕНЕ: ЈЕДИНСТВО НАУКЕ, ОБРАЗОВНЕ ПОЛИТИКЕ И ПРАКСЕ

Проф.др Живка Крњаја
Филозофски факултет, Универзитет у
Београду

Јединство теоријског знања и знања поступања у пракси

- Теоријска знања се преиспитују и продубљују у пракси
- Знање поступања у пракси доводи до промене праксе, продубљивањем теоријских сазнања отварају се нови видици
- Процес „оживљавања“ теорије у пракси је стваралачки процес највишег нивоа - о промени је лакше причати, писати и истраживати је, него је остварити у пракси
- Знање поступања у пракси које има научник није само примена теоријских знања - то је знање примењеног поступања, домен у ком се учини видљивом теорија која се заступа и која се ствара – то смо успели да покажемо у вртићима у којима смо заједно са практичарима развијали реални програм у складу са Основама програма „Године узлета“

СМЕРНИЦЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ОСНОВА ПРОГРАМА ИЗРАЂЕНЕ НА ИНСТИТУТУ ЗА ПЕДАГОГИЈУ И АНДРАГОГИЈУ

ФОРМИРАЊЕ НАЦИОНАЛНОГ ТЕЛА ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ
ОСНОВА ПРОГРАМА „ГОДИНЕ УЗЛЕТА“

УСАГЛАШАВАЊЕ НА
НИВОУ СИСТЕМА

Правилници

Реформа
ИО и
система СУ

Реформа
О.Ш
програма

ДИСЕМИНАЦИЈА

Комуника-
циона
платформа

Модел
центар

Штампање
публикације
Основа

Јачање
људских
ресурса

ПОДРША
ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ НА
НИВОУ ПУ

Опремање
простора
вртића

Приручници

Стручна
подршка

ОСНОВЕ ПРОГРАМА „ГОДИНЕ УЗЛЕТА“ КАО ПЕДАГОШКИ ИДЕНТИТЕТ И ОДЛУКА ОБРАЗОВНЕ ПОЛИТИКЕ

- Основе програма „Године узлета“ - оквир који одређује национално утврђене обавезе и очекивања шта се хоће предшколским васпитањем и образовањем и истовремено подржава контекстуална јединственост сваке ПУ, наспрам програма као средства контроле и унификације праксе
- Основе програма „Године узлета“ - имају партиципативни карактер наспрам усмерености на развојне краткорочне исходе самог детета и припремификацију за наредну фазу образовања
- Основе програма „Године узлета“ - концепцијски квалитетан програм који одговара захтевима у свим светским и националним документима „тежити програмима предшколског васпитања и образовања којима се подржава истраживачки приступ учењу, сарадња и учешће“ (Bennett, 2010)

ОДЛУКА ОБРАЗОВНЕ ПОЛИТИКЕ КАО ПОДРШКА УСКЛАЂЕНОСТИ САВРЕМЕНИХ ТЕОРИЈСКИХ САЗНАЊА И САВРЕМЕНЕ ПРАКСЕ

- Уважено научно схватање праксе као комплексне делатности која се не може мењати једносмерно од стране теорије или регулативним мерама образовне политике
- Пракса се мења у контексту праксе
- Основе програма „Године узлета“ настале су на развијању квалитетне праксе, нису написан документ у научним круговима или административним канцеларијама и предате пракси

КЉУЧНИ АТРАКТОРИ ОСТВАРИВАЊА ПРОМЕНЕ: КВАЛИТЕТНО ЗНАЊЕ

Квалитетно знање је:

- ✓ трансформативно, води трансформацији постојеће праксе у промену „другог реда“
- ✓ Инспирација за практичаре, покреће их на акцију, а не задатак
- ✓ знање са јасним обрасцем и порукама, а не инпутима и рецептима

Допринос знања истраживача ИПА:

- Осмишљене и реализоване 3 обуке „уживо“ и 3 „на даљину“ за тренере/менторе и практичаре у примени „Година узлета“
- Осмишљене и реализоване обуке за стручне сараднике; обуке за просветне саветнике, 2 врсте обуке за ЗУМ вртиће
- Написано 5 приручника „Линије лета“, приручник за тренере, водич за ЗУМ вртиће, водич за стручне сараднике у вођењу промене праксе
- Заједнички рад са практичарима у
- ЗУМ вртићима/модел центрима

Допринос знања истраживача ИПА: супервизија менторске подршке

- Осмишљен и праћен модел менторске подршке
- Осмишљене и реализоване 2 врсте обуке ментора
- Израђени ресурси за кључне теме менторске подршке
- Припремљено и реализовано 20 тематских консултативних састанака са менторима, 5 вебинара
- Анализирано 567 менторских извештаја, праћена перспектива практичара о менторској подршци
- Сачињено 14 извештаја за МПНТР и финални извештај о ефектима менторства

*Inspirativni prostori n
otvorenom u dečjem vrt*

*Provokacije
u
razvijanju projekata
sa decom*

Promene u prostoru radne
sobe i zajedničkim
prostorima u skladu sa
Osnovama programa PVO –
Godine uzleta

Četvrti ciklus primene Osnova programa PVO

Izveštaji mentora
(jun 2022)

Treća ključna tema - Tema/projekat sa decom u
skladu sa principima naučavanja realnog programa
Četvrti ključna tema - Dokumentovanje - Priloga o
temi/projekta
Peta ključna tema - Aktivnosti na širenju primene
Osnova programa PVO Godine uzleta na nivou PU

IPM, 31. jun 2022.

primeni Os
programa P
Godine uzle

Supervizija mentorske podrške predškolskih
ustanovama:
**ŠTA SMO RADILI KROZ MENTORSKU
PODRŠKU
I KAKO DALJE**

**MENTORSKA PODRŠKA
IDŠKOLSKIM USTANOVAMA U
OM CIKLUSU PRIMENE OSNOVA
PROGRAMA
- IZVEŠTAJ -**

jun 2022

septembar 2022

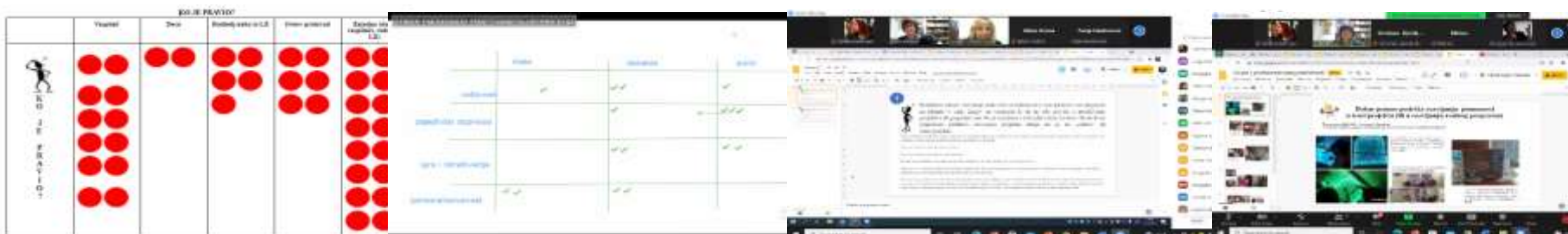

Treći ciklus primene Osnova programa PVO

Izveštaji mentora - mentorska podrška PU sa
kojima je obuka za primenu Osnova
programa PVO realizovana onlajn
(decembar 2021 - januar 2022):

Peta ključna tema - Aktivnosti na širenju
primene Osnova programa PVO Godine
uzleta na nivou PU

IPM, januar 2022

КЉУЧНИ АТРАКТОРИ ОСТВАРИВАЊА ПРОМЕНЕ: РАЗВИЈАЊЕ КОХЕРЕНТНОСТИ

Развијање кохерентности је:

- ✓ Усклађено деловање свих, деловање из свог домена рада
- ✓ Одговорност свих учесника, научника, носилаца образовне политике и практичара
- ✓ „Површна кохерентност“ је замка за промену
- ✓ Не постоје пречице до кохерентности

КЉУЧНИ АТРАКТОРИ ОСТВАРИВАЊА ПРОМЕНЕ: ФОКУС НА ПРОМЕНИ КОНТЕКСТА

- ✓ Промена контекста дечјег вртића доводи до промене праксе —чак и у кратком року
- ✓ Моћ промене контекста је делотворнија за промену него издвојено јачање компетенција практичара. Једном када схвате потенцијал промене контекста и почну да усмеравају напоре ка томе, открића практичара и промена праксе могу бити невероватни
- ✓ Практичари уче највише од својих колега када имају прилику да у конкретном вртићу виде теорију на делу
- ✓ За промену контекста потребни су нам огромна снага, квалитетни односи и поверење практичара, научника и носилаца образовне политике који раде заједно

ВЕЛИКИ ЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ПОСТИГНУТА И СУШТИНСКА ПРОМЕНА

- Континуирано заједно мислити, учити и радити и никада не тврдити да смо научили све што је потребно за промену
- Доследно јачати атракторе промене - веровати да је кључ промене у јединству науке, праксе и образовне политике

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Конференција

ПОДРШКА УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

23. новембар 2022, Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

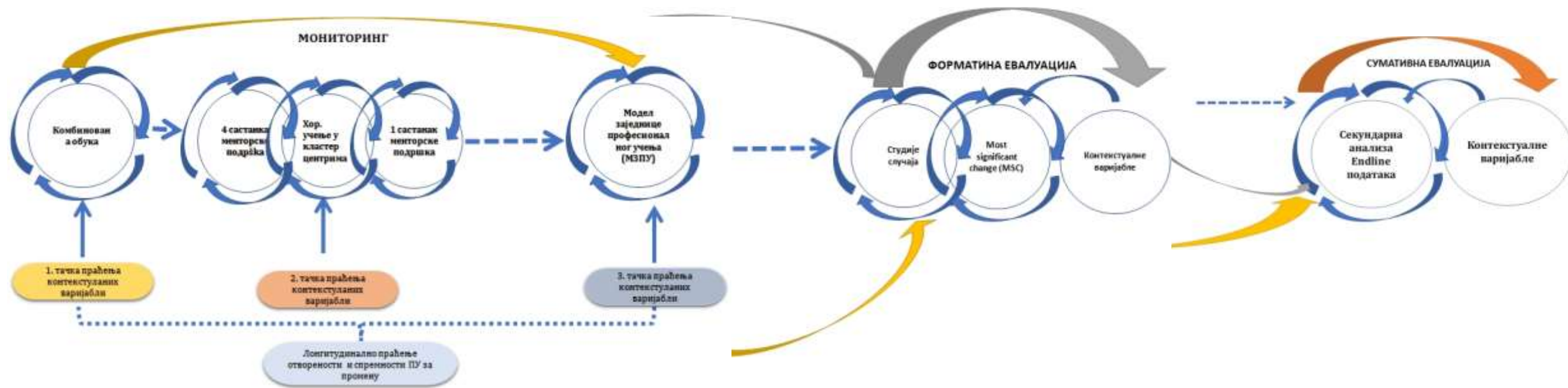
THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРАЋЕЊЕ ПРОГРАМА ПОДРШКЕ ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА ЗА ПРИМЕНУ ОСНОВА ПРОГРАМА У ФУНКЦИЈИ ДАЉЕГ РАЗВОЈА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Весна Картал, УНИЦЕФ

МОНИТОРИНГ ОКВИР

Узорак

- Репрезентативни стратификован узорак (N=25)
- Различити вртићи (N=190)
- Васпитачи (N>1000), стучни сарадници и директори
- Узорак за пројектни задатак „Унапређење система вредновања предшколског васпитања и образовања у Србији и праћење остваривања развојног циља пројекта у области квалитета предшколског васпитања и образовања” (Baseline - Endline студија)

ВЕЛИКИ ЛЈУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ПРЕ ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ПРОГРАМА ПОДРШКЕ ПУ

Стручни сарадници и директори наводе да су запослени информисани о новим Основна програма пре почетка примене Програма подршке, највећи број када је Правилник о Основама програма ПВО усвојен 2018. године, односно када су прве ПУ започеле са применом 2019. године.

У периоду пре почетка реализовања Програма подршке у ПУ реализовани су различити облици стручног усавршавања посвећени новим Основама програма.

Директори и стручни сарадници препознају да постоји отвореност за промену код више од две трећине васпитача у свим ПУ.

Сви директори наводе да су информисали локалну самоуправу о увођењу нових Основа програма кроз састанке, али и писаним путем кроз образложење у финансијском плану.

Управни одбори и Савети родитеља су информисани на седницама на почетку радне године.

90-97% учесника обука за тренере/менторе које је креирао и реализовао Институт за педагогију и андрагогију проценило је обуке као квалитетне у контексту даљег ширења Основа програма.

2020.

2021.

2022.

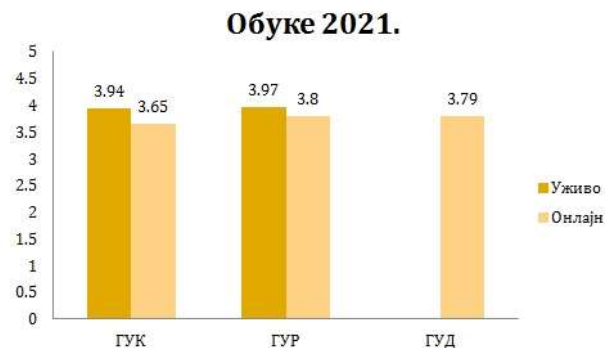
Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ОБУКЕ ПРОФЕСИОНАЛАЦА ИЗ ПУ

- На основу увида учесника обука, самопроцене тренера/модератора и независног праћења квалитета реализације уживо и онлајн обука може се закључити да је оствареност скоро свих димензија квалитета на високом нивоу.
- Учесници су општи квалитет обука (уживо и онлајн) проценили доста високо на нивоу презентације, остварености циљева и сарадничког приступа: уживо од 3,91 до 3,97; онлајн од 3,65 до 3,8 од 4;

- Када је у питању оствареност циљева обука из перспективе учесника и тренера/модератора како у обукама уживо, тако и у онлајн обукама у сва три циклуса реализације/праћења као најниже остварен најчешће је издвојен циљ који се односи на разумевање теоријско-вредносних постулата Основа програма и довођење у везу са властитим полазиштима и праксом, док се на другој страни као највише остварен издваја циљ који се односи на мотивисаност за континуирано учење и преиспитивање усклађености сопствене праксе са Основама програма ПВО.

КОВИД - 19: Од свих обука за које је предвиђено да буду организоване уживо, 76% је организовано као што је предвиђено, док је 24% одржано у виду онлајн обука.

МЕНТОРСКА ПОДРШКА

- За време спровођења менторске подршке, већина директора и стручних сарадника проценила је да је 70-80% васпитача отворено и мотивисано за промене. Директори и стручни сарадници увиђају значај ментора и похваљују њихову ангажованост током посете ПУ, као и између две посете.
- Стручни сарадници описују веома ангажовану праксу васпитача између две менторске посете, са састанцима барем једном недељно на којима су размењивани увиди и анализирани материјали које ментори пошаљу.
- Према увидима ментора најчешће промене у ПУ се односе на простор радних соба и заједнички простори, јачање заједништва и заједничког учења, развијање тема/пројеката са децом у складу са принципима нових ОП.
- Када је у питању пракса васпитача, ментори најчешће наводе да је кључни изазов био промена устаљених образаца рада и мишљења.
- У односу на сопствену менторску праксу ментори најчешће наводе да су се кључни изазови за њих односили на осмишљавање како да подстакну васпитаче на преиспитивање властите праксе и успостављање поверења са практичарима.

КОВИД - 19: У изузетним случајевима ментори су, уз постигнуту сагласност, непосредно држање састанка у вртићу заменили онлајн састанцима. Стручни сарадници као изазове које је донела епидемија виде то што нису били у могућности да редовно посећују и директно учествују са васпитачима у увођењу промена због епидемиолошких мера.

ХОРИЗОНТАЛНА РАЗМЕНА

- Заједничко учење моделовањем (ЗУМ) који је креирао тим Института за педагогију и андрагогију који је и реализовао обуку за тимове из 5 вртића - кластер центара. На основу евалуације обука доминантна осећања учесника након похађања обуке су подстакнутост и оснаженост у свих пет кластер центара.
- Модел Заједнице професионалног учења (ЗПУ) који је креирао тим УНИЦЕФ-а обухватио је и обуку координатора за хоризонталну размену из ПУ. На основу евалуације обука је процењена као корисна од стране 82 - 91 % учесника за различите ставке упитника.

КОВИД - 19: Одлагање почетка реализације ЗУМ посета. Два таласа епидемије током примене Модела ЗПУ где је у неким периодима било заражено и по две трећине запослених довео је до прилагођавања модела постојећим условима (онлајн састанци и сл.)

Васпитачи о најзначајнијем учењу

Потенцијал Модела ЗПУ за подршку даљем развијању рефлексивне праксе (васпитачи)

Подручје професионалног развоја рефлексивна пракса

- Промена личне перспективе у односу на нови програм...Приближила ми је нови програм, донела нове увиде, ослободила страха, подстакла на стално истраживање, посматрање активности из деље перспективе
- Сам начин промишљања, ангажовања у самом пројекту са децом...Променило је мишљење на саморазвијање тока активности

Подручје професионалног развоја заједништво

- Најважнија промена код мене је спознаја да васпитач не може све Сам, да је размена, заједништво са колегама и стручним сарадницима веома важна и битна за развој и напредовањем у сваком смислу...
- Активно слушање...Зато што сада усмеравам пажњу на оно што особа говори, осећа и како се понаша
- Сарадња са колегама, размена искуства...Зато што није била доминантна пре ЗПУ-а

Подручје професионалног развоја рефлексивна пракса и заједништво

- Разговори о пракси језиком ОП у малим групама...Потврдила се моја дугогодишња интенција ка том облику стручног усавршавања, јер стварно има потенцијал да мења праксу
- Научили смо да преиспитујемо свој рад, организујемо редовније састанке са колегама и на тај начин сарађујемо, увиђамо, планирамо и уносимо промене за побољшање квалитета рада...Сада се осећам сигурно, прихваћено и имам слободу да размишљам, делим идеје са колегама и дајем допринос раду.

ОТВОРЕНОСТ ВАСПИТАЧА ЗА ПРОМЕНЕ

Опис фаза промене кроз које пролазе практичари (према Peterson, Baker, Weber, 2010)

Фазе промене	Опис фаза
1. Пре-контемплација	Практичар није спреман за промену
2. Контемплација	Практичар размишља о променама, али је преплављен препрекама
3. Припрема	Практичар је спреман за промену
4. Акција	Практичар је активно укључен у промене
5. Одржавање	Практичар активно одржава промену

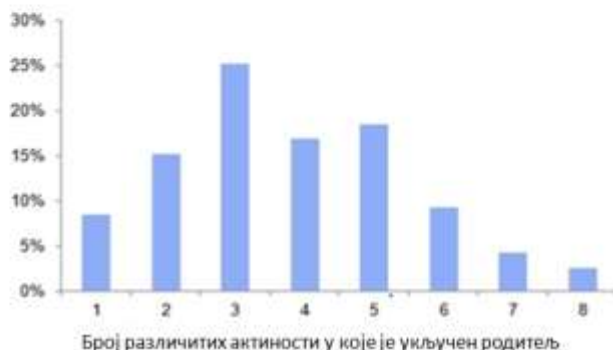
Отвореност васпитача за промене кроз 3. тачке праћења (обуке, менторство, хоризонтална размена), пример 2020. године.

СТУДИЈЕ СЛУЧАЈА

Студије случаја спроведене у ПУ „Сима Милошевић“ и основним школама на територији Градске општине Земун:

- Транзиција деце из вртића у школу у контексту Основа програма предшколског васпитања и образовања
- Реални програм у години пред полазак у школу (перспектива родитеља, васпитача, учитеља, стручних сарадника)

- Забележен је пораст процента родитеља који сматрају да реални програм делимично или у потпуности доприноси добробити њихове деце: 61% родитеља деце из генерације 2021/22, у односу на родитеље деце из генерације 2019/20. и 2020/21. (44%).
- Преко 88% родитеља наводи да је упозната са реалним програмом, при чему је забележен пораст у односу на генерације деце која су била у систему ПВО пре једне/две радне године (63%).
- Преко 86% родитеља одговорило је да је барем једном било укључено у развој тренутне теме/пројекат у којој учествују њихова деца, а преко 92% је било упознато са фокусом истраживања у теми/пројекту у којем дете тренутно учествује.

ШТА ДАЉЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ПРАЋЕЊА?

Проширење обухвата
професионалаца обукама
за примену нових Основа
програма

Даља подршка
предшколским
установама у управљању
променом

Даља подршка
промовисању изузетне
практике и хоризонталног
учења

Унапређивање
инклузивности ПВО

Даља подршка транзицији
(континуитету) из ПУ у
основну школу

Даља подршка
партнерства са локланом
заједницом у складу са
новим Основама
програма

Даље промовисање
квалитетне инклузивне
практике и добробити за
децу у односу на примену
нових Основа програма

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Конференција

ПОДРШКА УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

23. новембар 2022, Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ЗАЈЕДНИЦА ПРОФЕСИОНАЛНОГ УЧЕЊА

Александра Ружичић
стручни сарадник ПУ ” Дечја радост” Панчево

МОДЕЛ ЗАЈЕДНИЦЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ УЧЕЊА

ЗАШТО ЗПУ ?

Програм подршке јачању капацитета за примену основа програма ПВО ” Године узлета”

КО СУ КЉУЧНИ АКТЕРИ У МОДЕЛУ ?

Васпитачи и медицинске сестре васпитачи које су истој фази примене ОП

Координатор хоризонталне размене из ПУ / вртића језгро (стручни сарадник или искусан васпитач)

Координатор хоризонталне размене из УНИЦЕФ-а, ауторке модела

Сарадник за развој рефлексивно социјалне праксе (МПТНР)

КАДА?

Након обука за примену ОП и менторске подршке

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Професионална улога васпитача и стручних сарадника подразумева стално преиспитивање и промишљање о педагошким теоријама и професионалним уверењима, развијање рефлексивне праксе кроз сарадњу са колегама, хоризонтално учење и стручно усавршавање (Основе програма предшколског васпитања и образовања "Године узлета" 2019.)

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

МОДЕЛ ЗАЈЕДНИЦЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ УЧЕЊА

ЦИЉЕВИ :

1. Овладавање колаборативним техникама учења, као и техникама које покрећу различите нивое рефлексije, а које ће помоћи практичарима да промишљају и преиспитују сопствену праксу, размењују своје увиде и планирају промене у пракси
2. Континуирано развијање, грађење и мењање професионалних компетенција, као и личних уверења и вредности кроз сарадњу и дијалог са колегама у подржавајућем окружењу

КАКО СЕ ОДВИЈАЈУ ПРОФЕСИОНАЛНИ СУСРЕТИ У МОДЕЛУ

ОБУКА КООРДИНАТОРА
ХОРИЗОНТАЛНЕ РАЗМЕНЕ

ПРОФЕСИОНАЛНИ СУСРЕТИ
ВАСПИТАЧА, МЕД. СЕСТАРА
ВАСПИТАЧА У ВРТИЋУ

ПРОМЕНА У
ПРАКСИ
КРОЗ
АКЦИЈУ-
ПУПА

ЛПС
ПРАКТИЧАРА
ИЗ ДРУГИХ
ПУ

КООРДИНАТОРИ ХОРИЗОНТАЛНЕ РАЗМЕНЕ ИЗ
УНИЦЕФ-А, АУТОРКЕ МОДЕЛА

САРАДНИЦЕ ЗА РАЗВОЈ РЕФЛЕКСИВНО СОЦИЈАЛНЕ ПРАКСЕ

**MODEL ZAJEDNICE
PROFESIONALNOG UCENJA**
I. KONGRESNIŠTAKI SASTANAK ZA PU 11. APRIL
9. JUN 2022.

Koja su vaša tri najjača utiska sa
sastnaka?

podrška
razmena
korisno
otkrivenje

IPS 1.- 26.11.2022.- GRUPA 4
I grupa - PU "11. APRIL" N. Bgd
II grupa - PU "11. APRIL" N. Bgd
III grupa - PU "RADOST" Novi B
ZMAJ, Bgd "1001 radost"

IPS 2.- 27.11.2022.- GRUPA 6
I grupa - PU "POLETARAC" Barajevo, Jagodica; PU "11. APRIL" N. Bgd, Zvezdara i PU "BOŠKO BUHA" Bgd
"Boško Buha"
II grupa - PU "BOŠKO BUHA" Bgd, "Mali princ" i PU "ZVEZDARA" Bgd, "Zora"
III grupa - PU "11. APRIL" N. Bgd, "Istok" i PU "ZVEZDARA", Bgd, "Draguljice"

IPS 3.- 3.12.2022.- GRUPA 5
I grupa - PU "ČIKA JOVA ZMAJ" Bgd, "Sestra Bukomirović" i PU "PČELICA" Negotin, "Pčelica"
II grupa - PU "BAMBI" Bor, "Bambi" i PU "POLETARAC" Zagrebica, "Poletarac"

IPS 4.- 4.12.2022.- GRUPA 7
I grupa - PU "JAKIHA ROTAROV VUKA" Lazarevac, Tom i Džeri i PU "11. APRIL" N. Bgd, "Srna"
II grupa - PU "ČIKA JOVA ZMAJ" Bgd, "Neven" i PU "ZVEZDARA" Bgd, "Habanara"
III grupa - PU "ZVEZDARA" Bgd, "Dečji lug" i PU "ČIKA JOVA ZMAJ" Bgd, "Diznilend"

МЕТОДОЛОГИЈА РАДА СА ПРАКТИЧАРИМА

- Уважавање концепата из ОП ” Године узлета”
- Уважавање праксе практичара и њиховог аутентичног професионалног искуства
- Пружање могућности избора практичарима и доношења одлука
- Подстицање практичара да уче кроз сарадњу са другим колегама
- Подстицање практичара да развијају различите нивое критичке рефлексције
- Оснаживање практичара да планирају промене у сопственој пракси (ПУПА)
- Усмереност и на процесе учења и продукте учења у сценаријима (5 сценарија)
- Примењивост модела у реалном контексту различитих вртића

ЕФЕКТИ ПРИМЕНЕ МОДЕЛА ” Како смо учили...”

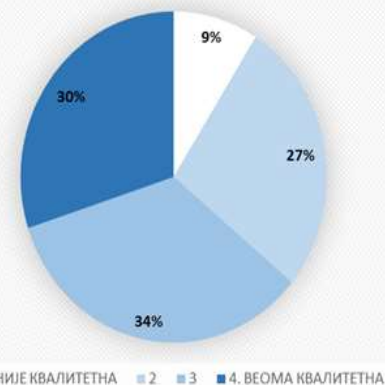
ГРАЂЕЊЕ ЗАЈЕДНИЧКИХ ЗНАЧЕЊА:

- **Заједничко дефинисање појмова** како не било неспоразума у дискусији;
- Прво и најважније да бисмо могли да радимо у моделу, постиже се јасноћа
- Када постоји оквир као тема/поље у ком градимо заједничко значење (да се не расплињујемо, не упадамо у дигресије, да се не скреће на лични план већ да се држимо оквира).

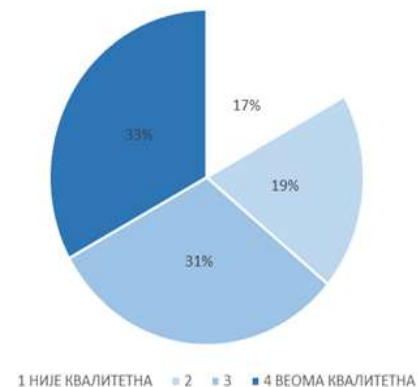
МЕЂУСОБНО УВАЖАВАЊЕ:

- Отвореност за промену; Да се буде критичан у промишљању чак и када је у питању Модел
- Пружање подршке за изношење мишљења
- **Активно слушање** (давање простора свима да се укључе и изнесу своје
- Мишљење да препознајмо и вербално и невербално поруке које добијемо
- Уважавање различитих мишљења; Давање простора и могућности за отварање нових питања
- **Практичари отворили да, без задршке и страха да ће бити погрешно схваћени или процењени од других колега, искажу своје дилеме и неразумеваше.** Дискусија је постала продуктивна оног тренутка кад су сви рекли оно што имају.
- То што ти кажем није лично- професионалност у комуникацији, улога ’критичког пријатеља’

КВАЛИТЕТ ДИСКУСИЈЕ

КВАЛИТЕТ САРАДЊЕ

ЕФЕКТИ ПРИМЕНЕ МОДЕЛА ” Како смо учили...”

АРГУМЕНТАЦИЈА:

- **Изношење конкретних примера из праксе; дискусија праксе у односу на ОП**
(референтни ниво)
- Дискусија је била је веома динамична, а како смо касније закључили, то је био показатељ да су практичари ову активност доживели као **смислену**: сви су били мотивисани да трагају за конкретним примерима из своје праксе да их изнесу, и заинтересовани да чују мишљење других о томе
- **Стално враћање на ”Године узлета”**, упућивање на то где можемо пронаћи помоћ у разумевању и самим тим одговоре на питања

ВЕЛИКИ ЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ЕФЕКТИ ПРИМЕНЕ МОДЕЛА ” Како смо учили...”

ПРИМЕНА РЕФЛЕКСИВНИХ И КОЛАБОРАТИВНИХ ТЕХНИКА

- Да прецизирамо своја уверења, да илуструјемо примерима из праксе, Шта то конкретно значи у пракси? Како то знамо у пракси? Како се то испољава у пракси?- Пирамидисање
- Шта желимо да постигнемо? Да долазимо до уверења- Лествичење
- Да постављамо различите врсте рефлексивних питања до тренутка у дискусији када смо сигурни да смо другу особу разумели
- Да престанемо да трагамо за тачним одговорима, већ треба да буде усмерена на процес (шта радимо, како смо искуство прошли...)
- Није фокус да се „оправдам“ другима (шта сам то добро урадила), фокус је на конкретним ситуацијама или тренуцима у којима сам могла да сагледам како нешто може другачије да се уради. Не размишљам на начин „како да оправдам своје грешке пред другима“ већ као „прилику да грешку сагледам као простор за учење“.

АКТИВНО СЛУШАЊЕ

ТЕХНИКА ПОСТАВЉАЊА ПИТАЊА

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ЕФЕКТИ ПРИМЕНЕ МОДЕЛА ” Како смо учили...”

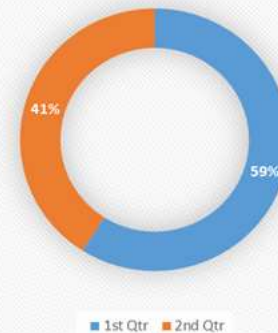
ТЕХНИЧКИ АСПЕКТИ

- Долазимо припремљени на састанак, сумирамо на крају, одлазимо са јасном идејом шта даље радимо, снимамо састанак да бисмо могли да се вратимо и сагледамо га на нов начин

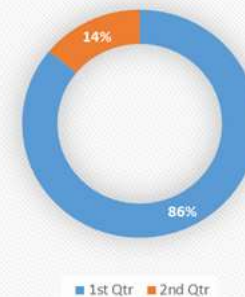
КОРАК ДАЉЕ:

- Нове идеје, предлози, сугестије, предлози акције, нови увиди, промишљање о конкретној промени у пракси
(метастратешки ниво)

МЕТОДА ИЗОКРЕНУТОГ УЧЕЊА

ТЕХНИКА ДАВАЊА ПОВРАТНЕ
ИНФОРМАЦИЈЕ

ВЕЛИКИ ЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ЕФЕКТИ ПРИМЕНЕ МОДЕЛА ” Како смо учили...”

„...Оно што нам је помогло је тренутак кад смо разменили приче. Све време смо имали један проблем, али нисмо могли да га дефинишемо. Када смо читали вашу причу схватили смо улогу процесног паноа. Нама је процесни пано био у гардероби и никоме није служио сем нама васпитачима. Огроман са пуно материјала, био је функционалан за нас одрасле, а првенствено треба да служи деци. Нисмо били свесни важности, више је тај процесни пано био формалност (да виде родитељи). Схватили смо да тај процесни пано служи деци и нама. Зато је важно да се питамо, зашто је то важно из угла Основа програма, и пронаћи тај одговор у пракси. Имамо властиту праксу, имамо туђу праксу. Учимо се култури учења. Када чујемо како други виде нешто, то отвара нова питања, то јест када сагледамо наш рад из туђе перспективе, лакше је за напредовање...” Ина, ПУ “Радост”, Чачак

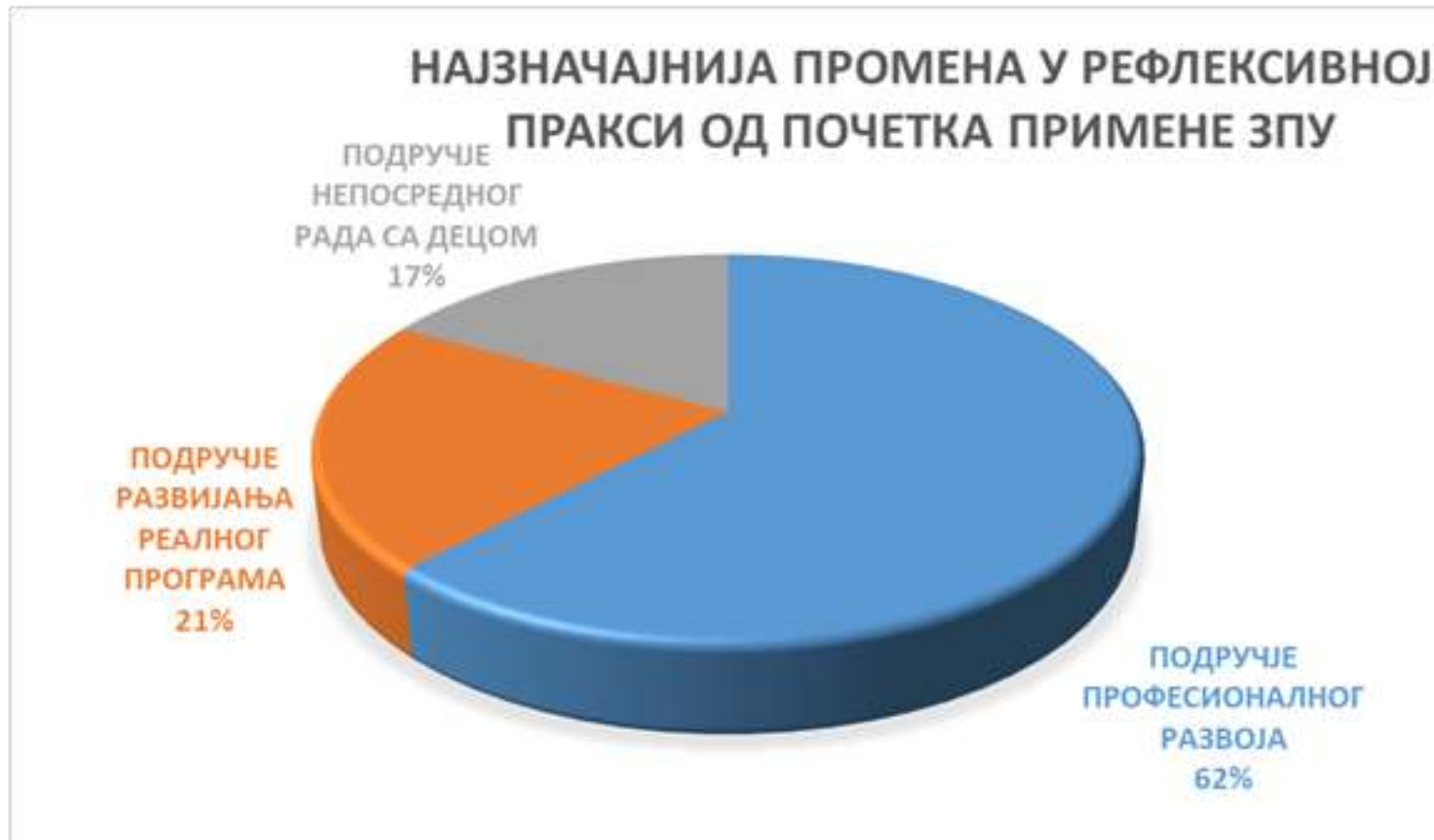

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

НАЈЗНАЧАЈНИЈА ПРОМЕНА У РЕФЛЕКСИВНОЈ ПРАКСИ ОД ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ЗПУ МОДЕЛА

ЕФЕКТИ ПРИМЕНЕ ЗПУ МОДЕЛА

- Подршка процесима промене културе вртића ка култури заједнице учења
- Промена парадигме хоризонталне размене са примера добре праксе на **добре примере за учење**
- Преиспитивање праксе и усаглашавање **заједничких разумевања и значења у односу на ОП**
- Разумевање инклузивне природе ОП
- Усвајање различитих **конверзационих техника** (пирамидисање, лествичење, линија жељене промене)
- Развијање **различитих нивоа критичке рефлексije** (дескриптивни, рефрентни, метастратешки)

ЕФЕКТИ ПРИМЕНЕ ЗПУ МОДЕЛА

„Заједно смо са координаторима у томе, имамо дожвиљај да смо једнаки, изградили смо поверење, координатори нису иследници више, евалуатори, контролори. Нико од нас не зна шта ћемо и како ћемо, али сви заједно трагамо за решењем. Свако има своју улогу и задужење, делимо све, постали смо партнери.“ Љиља, ПУ ” Врачар”, Београд

”Васпитачи су задовољни, што виде бенефит модела, што се гради заједништво. Успели смо да васпитачи схвате да имају одговорност у променама. У истој равни сви заједно.” Зорица, ПУ ” Дуга” ,Аранђеловац

ОДРЖИВОСТ МОДЕЛА ЗПУ

- Подршка **развијању сарадње и учења** кроз заједничке активности
- Овладавање рефлексивним техникама и алатима
- Развијање различитих нивоа рефлексije
- Реализовање активности у **групама за учење** (по угледу на ЈПС)
- Повезивање активности ЗПУ модела са **Планом ширења** (од језгра ка другим вртићима)
- Већи обухват практичара на нивоу ПУ / вртића
- Мотивисање практичара за заједничко ангажовање
- Наставак сарадње на **платформама за учење- ”Пасош за учење”**
- Оснаживање координатора хоризонталне размене за **развој нових тематских сценарија у складу са потребама праксе и ОП**

Професионално учење , као **партиципацијски процес** у коме практичари заједно уче и истражују своју праксу, дуготрајан је, захтеван и у многим етапама "болно спор,,. Постаје све очигледније како за њега не постоји алтернатива.

Јасно је да деца нису једине особе, које у вртићу континуирано уче.

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Конференција

ПОДРШКА УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

23. новембар 2022, Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ЗАЈЕДНИЧКО УЧЕЊЕ МОДЕЛОВАЊЕМ - УЛОГА ВРТИЋА ЦЕНТРА КЛАСТЕРА

вртић „Земунски бисер“
ПУ „Др Симо Милошевић“ Земун

ПОДРШКА ГРАЂЕЊУ КВАЛИТЕТА ПРАКСЕ ЗА ЗАЈЕДНИЧКО УЧЕЊЕ МОДЕЛОВАЊЕМ

- РАЗЛИЧИТИ ВИДОВИ ОБУКА ОД СТРАНЕ ИПА ТИМА
- МАТЕРИЈАЛИ, ВОДИЧИ, ПРИРУЧНИЦИ
- НАБАВКА ОПРЕМЕ, МАТЕРИЈАЛА И СРЕДСТАВА

ПРИПРЕМА ВРТИЋА МОДЕЛ ЦЕНТРА ОД ПЕРИОДА ПИЛОТИРАЊА ДО ДАНАС

- ПОСЕТЕ, ЗАЈЕДНИЧКИ САСТАНЦИ И КОНСУЛТАТИВНИ РАД ИСТРАЖИВАЧА СА ИПА У ВРТИЋУ
- КОНСУЛТАТИВНИ САСТАНЦИ СТРУЧНИХ САРАДНИКА НА ИПА
- ЗАЈЕДНИЧКО УЧЕЊЕ И РАЗВИЈАЊЕ РЕАЛНОГ ПРОГРАМА

Република Србија
Министарство просвете,
науке и технолошког развоја

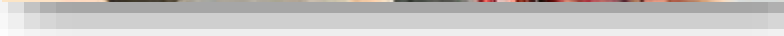
THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ЗАЈЕДНИЧКО УЧЕЊЕ МОДЕЛОВАЊЕМ

- ИПА/КАТЕДРА ЗА ПРЕДШКОЛСКУ ПЕДАГОГИЈУ
ФФ У БЕОГРАДУ
- ХОРИЗОНТАЛНО УЧЕЊЕ
ПРАКТИЧАРА

ПРОСТОР

 Република Србија

 THE WORLD BANK

ЗАЈЕДНИЧКО УЧЕЊЕ МОДЕЛОВАЊЕМ

- ИПА/КАТЕДРА ЗА
ПРЕДШКОЛСКУ ПЕДАГОГИЈУ
ФФ У БЕОГРАДУ
- ХОРИЗОНТАЛНО УЧЕЊЕ
ПРАКТИЧАРА

ТУРА СА ПОСЕТИОЦИМА КРОЗ ВРТИЋ

У конкретном контексту вртића посетиоци се упознају са функцијом изложеног у простору и постављају питања

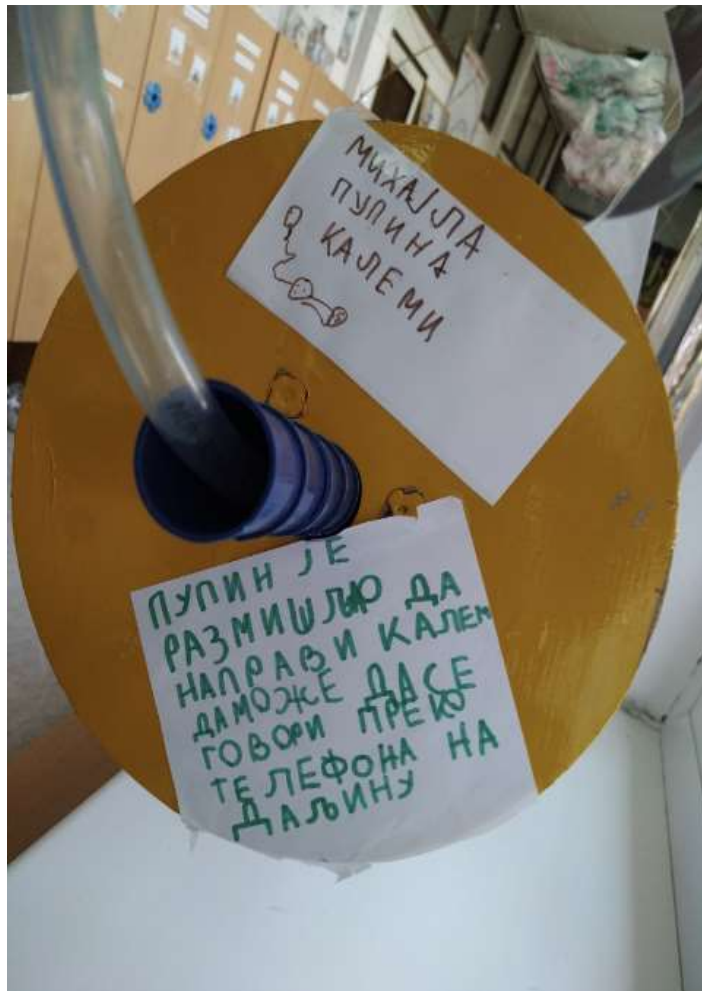
ПЕРИФЕРНО УЧЕШЋЕ ПОСЕТИЛАЦА У ГРУПИ СА ДЕЦОМ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

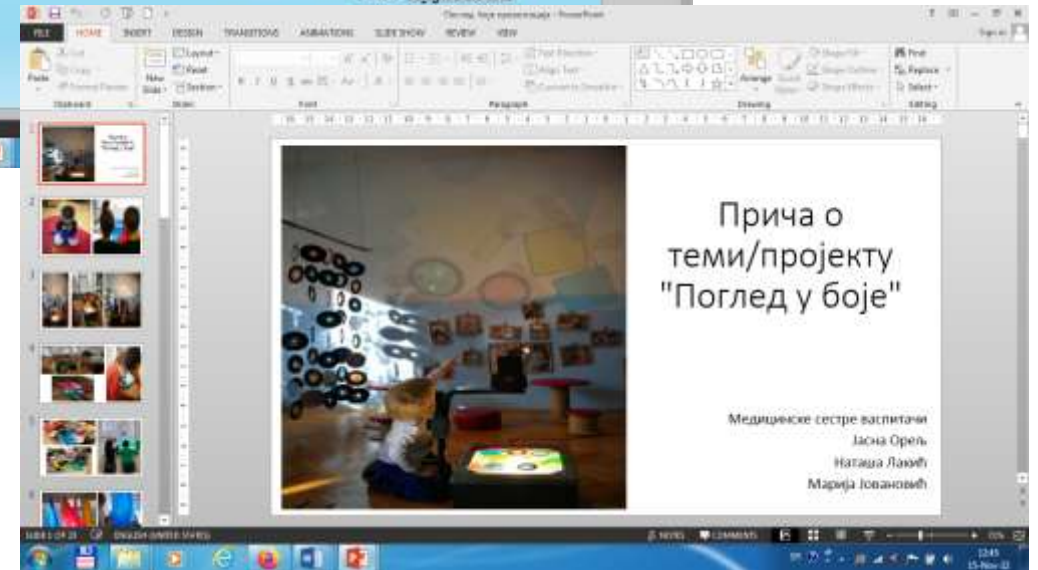
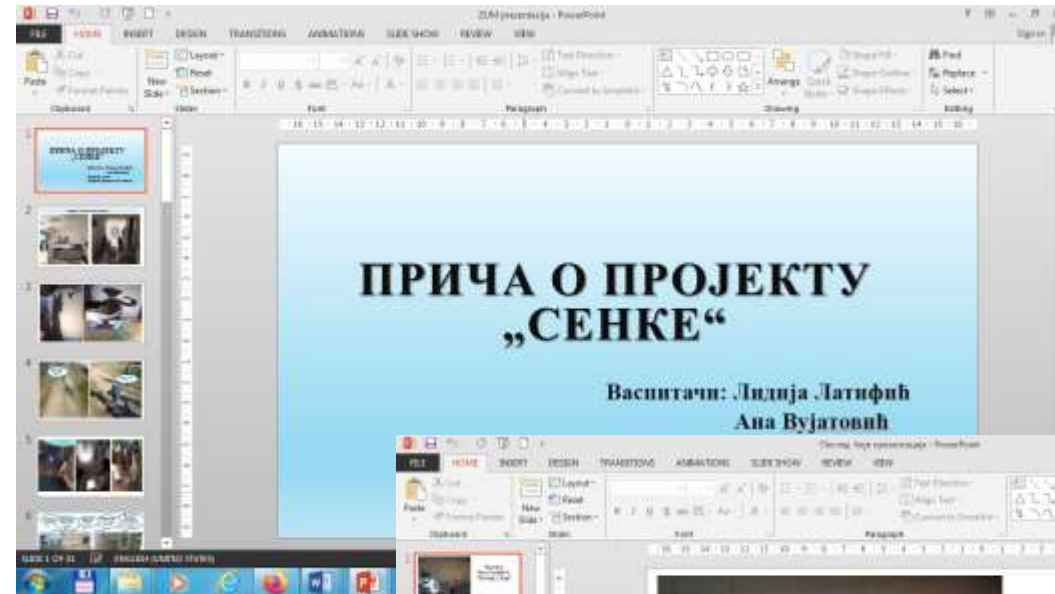

НАЈЧЕШЋА ПИТАЊА ТОКОМ БОРАВКА ПОСЕТИЛАЦА У ГРУПИ:

- Просторне целине и врста материјала
- Укљученост све деце у пројекат
- Подршка раној писмености
- Документација

ПРЕДСТАВЉАЊЕ РАЗВИЈАЊА ТЕМА/ПРОЈЕКТА кроз илустровање ситуација како су превазиђене дилеме

У ЗУМ ВРТИЋУ МОДЕЛУЈЕМО ИНТЕГРИСАН ПРИСТУП УЧЕЊУ

Република Србија
Министарство просвете,
науке и технолошког развоја

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

У ЗУМ ВРТИЋУ МОДЕЛУЈЕМО УЧЕШЋЕ ПОРОДИЦЕ И ОТВАРАЊЕ ВРТИЋА ПРЕМА ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

АРТИКУЛАЦИЈА УВИДА И МОГУЋНОСТИ НАКОН ПОСЕТЕ

- КОНТИНУИТЕТ ПРОМЕНА
- УЧЕЊЕ КРОЗ ДИЈАЛОГ И РЕФЛЕКСИВНУ ПРАКСУ
- УЧЕЊЕ У РЕАЛНОМ КОНТЕКСТУ (учење са колегама, заједничко трагање за одговорима)

...ИЗ ЕВАЛУАТИВНИХ ЛИСТА

- „Пример за пример, без посете центру кластера не бисмо разумели и даље могли радити на унапређивању квалитета. Без ове хоризонталне размене не би били довољно подржани“
- „Драгоцен облик хоризонталне размене је посета центру кластера „Земунски бисер“ на основу које се може направити искорак у напред у развоју праксе вртића“
- „Волела бих више размене практичара на овај начин“
- „Ово је најефикаснији начин хоризонталне размене. Из овога сам највише научила“
- „Значило би нам да и друге колеге из нашег вртића могу ово да виде и чују“
- „Сада имам још већу мотивацију“

НАШИ УВИДИ НАКОН ПОСЕТА:

- ШТА СМО УСТАЛИЛИ У СОПСТВЕНОЈ ПРАКСИ
- НА ЧЕМУ ЈОШ МОРАМО ДА РАДИМО
- ШТА ЈЕ ВАЖНО ЗА ДАЉУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ОСНОВА ПРОГРАМА

ОСЛОНЦИ ЗА РАЗВОЈ

- ПРИЛИКА ДА МОДЕЛУЈЕМО У КОНКРЕТНИМ СИТУАЦИЈАМА У ПРАКСИ КАКО СЕ РАЗВИЈА РЕАЛНИ ПРОГРАМ У СКЛАДУ СА ОСНОВАМА ПРОГРАМА
- АЛАТ ЗА УМРЕЖАВАЊЕ - ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ ВРТИЋИМА, УСТАНОВАМА, НАУЧНО - ИСТАЖ. ИНСТИТУЦИЈАМА
- ДУБЉЕ РАЗУМЕВАЊЕ СОПСТВЕНИХ УЛОГА,
- ПРЕВОЂЕЊЕ УЧЕЊА И ИДЕЈА У ПРАКСУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Конференција

ПОДРШКА УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

23. новембар 2022, Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

УНАПРЕЂИВАЊЕ САМОВРЕДНОВАЊА КВАЛИТЕТА РАДА ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Јасмина Вулетић, педагог
ПУ „Наше дете“ Шабац

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ОСЛОНЦИ У УНАПРЕЂИВАЊУ ПРОЦЕСА САМОВРЕДНОВАЊА КВАЛИТЕТА РАДА ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА

- Новине у подзаконској регулативи
 - ✓Оквир квалитета (2018.године) и Правилник о вредновању квалитета рада установе (2019.године)
 - ✓Стандарди компетенција за професију васпитач (2018.године),
 - ✓Стандарди компетенција за професију стручног сарадника у предшколској установи (2021.године)
- Савремено схватање детета и његовог развоја и учења - Основе програма ПВО, „Године узлета“ (2018.године) и развијени модели системске подршке васпитачима, медицинским сестрама - васпитачима, стручним сарадницима, директорима.
- Искуства у досадашњој пракси самовредновања

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

„ЕВАЛУАЦИЈА ПРАКСЕ САМОВРЕДНОВАЊА У ПУ“ (2019.ГОДИНЕ)

„...у установама постоји прихватање и разумевање сврхе самовредновања, али је важно и даље подржати тај процес тако што ће се култура самовредновања промовисати често и на различите начине...”

„Временом се разумевање сврхе самовредновања мењало...Ипак, отвореност за самовредновање је различита на индивидуалном нивоу, али и на нивоу вртића унутар једне установе.”

Извештај о евалуацији праксе самовредновања у предшколским установама, Јелена Најдановић-Томић и Саша Гламочак Пројекат Инклузивно ПВО, 2019, Београд

У оквиру Пројекта као подршка унапређивању процеса самовредновања рада ПУ за почетак је :

- ❖ Развијена методологија самовредновања;
- ❖ Дефинисани и пилотирани додатни показатељи квалитета;
- ❖ Израђени и пилотирани инструменти за самовредновање квалитета рада установа;

- **Да би самовредновање било у функцији унапређивања квалитета рада важно је да буде:**

- интегрисано у рутину установе/вртића,
- да су у процес смислено укључене све заинтересоване стране,
- засновано на прихватању одговорности и предузимању активности за покретање промене,
- основа за конкретне, јасне акционе планове,
- транспарентно,
- да омогућава критички увид и преиспитивање праксе и вредности.

«Развијени модели подршке практичарима и предшколским установама за примену Основа програма истовремено подржавају концепцију самовредновања предшколских установа која се темељи на рефлексiji и подржава реално сагледавање снага, преиспитивање квалитета рада у циљу заједничког размишљања, уочавања потреба за променом и планирања промена праксе.

Усмерени су на унапређивање хоризонталног учења, развијање рефлексивности практичара, подстичу разумевање улоге критичког пријатеља, разумевање сопствене праксе, у складу са концепцијом *Година узлета*. Заједница учења која се гради у вртићу значајан је ресурс за унапређивање процеса самовредновања, схватање сврхе самовредновања и уважавање перспективе и укључености свих заинтересованих страна. «

ШТА ЈЕ НОВО?

- Могућност да један или више вртића бира област самовредновања у складу са своји специфичностима, тј. да се не одређује иста област за све вртиће у установи
- Могућност да се тим за самовредновање формира на нивоу једног или више вртића, уз постојање централног тима који координира активности свих тимова

МОГУЋНОСТ КОРИШЋЕЊА ДОДАТНИХ ПОКАЗАТЕЉА/ФОРМУЛИСАЊА НОВИХ

Додатни показатељи:

Област 1

1.3. Планирање и програмирање васпитно-образовног рада је у функцији подршке дечјем учењу и развоју.

1.3.7. У планирању и развијању реалног програма препознаје се холистички приступ усмерен на подршку развоју свих кључних компетенција за целоживотно учење.

Област 2

2.2. У установи се уважава различитост, поштују права и потребе деце и породице.

2.2.5. У установи се подстиче и негује мултикултуралност у планираним ситуацијама учења, игри и животно практичним ситуацијама и кроз партнерство са породицом.

Област 3

3.3. У установи се развија култура самовредновања.

3.3.4 Учесници у животу и раду предшколске установе/вртића су мотивисани и активно учествују у процесу самовредновања.

Област 4

Обележени су показатељи који се могу односити на руководиоца вртића.

НОВИ СУ ИЗРАЂЕНИ И ПОНУЂЕНИ ИНСТРУМЕНТИ КОЈЕ УСТАНОВЕ МОГУ ДА КОРИСТЕ И ДА ИХ МЕЊАЈУ У ПРОЦЕСУ САМОВРЕДНОВАЊА

ОБЛАСТ 1: ВАСПИТНО- ОБРАЗОВНИ РАД

СТАНДАРД 1.1. Физичка средина подстиче учење и развој деце

ИНДИКАТОРИ	ЧЕК ЛИСТА -попуњава тим за самовредновање ДА НЕ КОМЕНТАР	УПИТНИК ЗА ВАСПИТАЧЕ И МЕДИЦИНСКЕ СЕСТРЕ 4 ДА 3 У ВЕЋОЈ МЕРИ СЕ СЛАЖЕМ 2 У МАЊОЈ МЕРИ СЕ СЛАЖЕМ 1 НЕ 0 НИЈЕ МИ ПОЗНАТО	ФОКУС ГРУПА/ИНТЕРВЈУ СА ВАСПИТАЧИМА, РОДИТЕЉИМА, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА, ДИРЕКТОРОМ	КОНСУЛТАЦИЈЕ СА ДЕЦОМ
1.1.1. Материјали, играчке и средства су доступни деци, подржавају истраживање, игру и различите видове њиховог изражавања.	✓ Сва деца могу безбедно, самостално и лако да изаберу и користе материјале и играчке. ✓ Простор је богат полуструктурираним и неструктурираним материјалом и реалним предметима, играчкама и средствима који подстиче на смислено ангажовање, сарадњу, истраживање, игру, стваралаштво. ✓ Проширивање и додавање материјала произилази из праћења дечије игре и планираних ситуација учења ✓ Материјали се мењају како би се подстакло учење и истраживање и деца заинтересовала за решавање нових проблема	У вртићу нам је на располагању разноврстан полуструктуриран, неструктуриран материјал, реални предмети и играчке, који подстиче на смислено ангажовање, сарадњу, истраживање, игру, стваралаштво Допуну материјала у различитим просторним целинама вршимо на основу праћења учешћа деце (игра, планиране ситуације учења, жив-прак. активности)		Да ли можеш сам да бираш играчке и материјале са којима желиш да се играш? Да ли играчке и материјале можеш сам лако да узмеш? Са чиме највише волиш да се играш ти, а са чиме твоји другари? Да ли знаш где стоје играчке са којима волиш да се играш, где можеш да их нађеш?

ОБУКА ЗА ТРЕНЕРЕ/МЕНТОРЕ И ОБУКА ТИМОВА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ

- ❖ Развијена је и реализована обука за тренере/менторе за подршку у унапређивању процеса самовредновања ПУ, кроз обуку тимова за самовредновање и менторску подршку установама
- ❖ Реализовано 18 обука за тимове за самовредновање ПУ (за 161 установу до сада од јуна до септембра 2022.)

«САМОВРЕДНОВАЊЕ У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА» ВОДИЧ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА

Израђен је,
одштампан и
дистрибуиран
предшколским
Установама.

<https://ceo.edu.rs/prirucnik-za-samovrednovanje-u-predskolskim-ustanovama/>

Тимовима за
самовредновање
додељене су MS
офис А1 лиценце

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

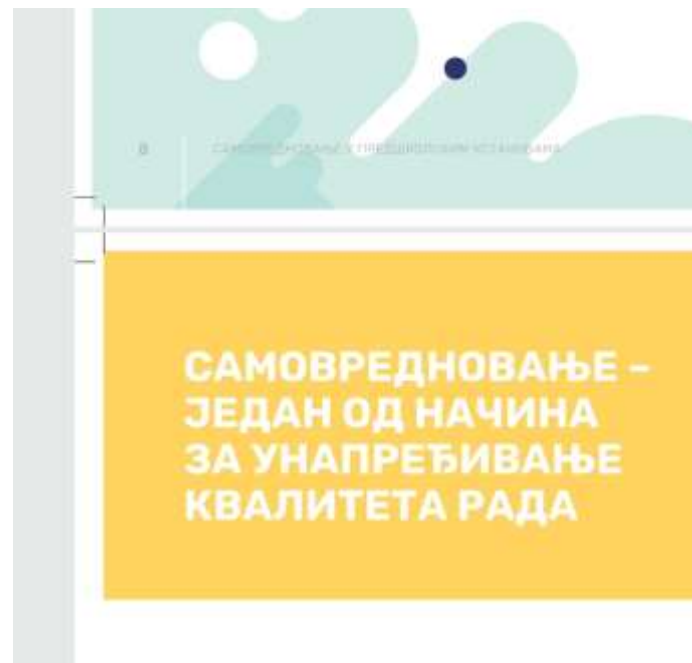
- ❖ У току је менторска подршка установама
- ❖ Прикупљање примера из праксе
самовредновања

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Конференција

ПОДРШКА УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

23. новембар 2022, Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

СТРУЧНИ САРАДНИК КАО НОСИЛАЦ ПРОМЕНЕ

Ана Којић, педагог
ПУ "Бошко Буха" Палилула

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

СУОЧАВАЊЕ СТРУЧНОГ САРАДНИКА СА ПРОМЕНОМ ПРАКСЕ

- Каква је моја улога?
- Како да водим промену?
- Како да одговорим на изазове?
- Које су моје снаге?
- Ко/шта ми може бити подршка у овом процесу?

Република Србија
Министарство просвете

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПОДРЖАН СТРУЧНИ САРАДНИК У ВОЂЕЊУ ПРОМЕНЕ ПРАКСЕ

- Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета Универзитета у Београду је у оквиру компоненте 2 пројекта Министарства просвете - Инклузивно предшколско васпитање и образовање - развио обуку за стручне сараднике као носиоце промене праксе у предшколским установама - СНОП.
- Ауторке обуке су: проф. др Драгана Павловић Бренеселовић и проф. др Живка Крњаја
- Циљ обуке је оснаживање носилаца промене праксе, стручних сарадника за вођење промене кроз развијање демократске, инклузивне и рефлексивне праксе у предшколској установи.

ЗАШТО ЈЕ СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА БИЛА ЗНАЧАЈНА ОВА ОБУКА?

- Први пут је добијена обука по мери стручног сарадника у складу са садашњим тренутком и филозофијом по којој се развија предшколство у Србији, конкретан алат за - како водити промену-
- Допринела је разумевању природе промене и важности улоге стручног сарадника у том процесу
- Јачање компетенција стручног сарадника као носиоца промене, покретача и моста између свих учесника у имплементацији “Година узлета”

ПОДРШКА КРОЗ ПРИРУЧНИКЕ И ВОДИЧЕ - ЛИНИЈЕ ЛЕТА

Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду

- Водич за документовање
- Водич за уређење простора у дечјем вртићу
- Развијање интегрисаног приступа учењу кроз теме/пројекте
- Приручник о специфичностима стратегија васпитача у развијању програма у складу са узрастом деце

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

МОДЕЛ ЗАЈЕДНИЦЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ УЧЕЊА ОД РЕФЛЕКСИЈЕ О АКЦИЈИ ДО РЕФЛЕКСИЈЕ ЗА АКЦИЈУ

Модел развијен у оквиру пројекта Инклузивно предшколско васпитање и образовање Министарства просвете, науке и технолошког развоја чију реализацију финансира Међународна банка за обнову и развој (број 8693УФ), као део потпројекта Програма подршке јачању капацитета за примену Основа програма ПВО Године узлета у сарадњи са Министарством, Канцеларијом УНИЦЕФ и Института за педагогију и андрагогију Филозофског факултета Универзитета у Београду.

ауторке: Ивана Ђерић и Душица Чолаковић

- Овладавање колаборативним техникама учења и техникама које покрећу различите нивое рефлексije које ће помоћи практичарима да промишљају и преиспитују сопствену праксу, размењују своје увиде и планирају промене у пракси
- Континуирано мењање, грађење и развијање професионалних компетенција као и личних уверења и вредности, кроз сарадњу и дијалог са колегама у подржавајућем окружењу

Република Србија
Министарство просвете

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ВЕЛИКИ ЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ПРАВИЛНИК о програму свих облика рада стручног сарадника у предшколској установи

ПРАВИЛНИК о стандардима компетенција за професију стручног сарадника у предшколској установи и његовог професионалног развоја

Република Србија
Министарство просвете

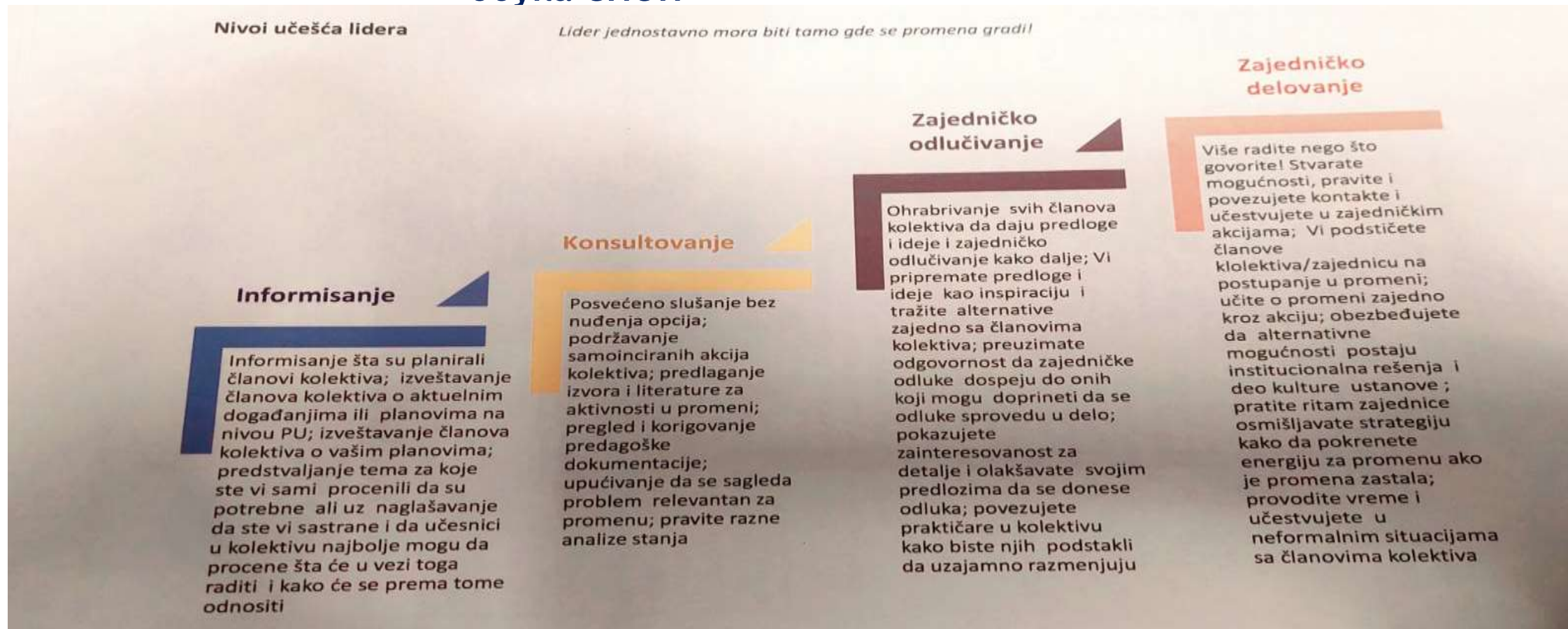
THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

СУШТИНСКА ПРОМЕНА - ПРОМЕНА ОДНОСА И ПРОМЕНА УЛОГЕ СТРУЧНОГ САРАДНИКА

- Доминантна улога стручног сарадника је **учесничка**
- Стручни сарадник директно учествује у животу вртића
- Грађење односа поверења у покретању промене
- Пружање стручне подршке у разумевању “Година узлета” кроз дискутовање и тражење **заједничких значења** изнетих поставки у Документу
- Грађење **заједнице учења** и промене културе вртића
- **Повезивање** свих заинтересованих страна

”ЛИДЕР ЈЕДНОСТАВНО МОРА БИТИ ТАМО ГДЕ СЕ ПРОМЕНА ГРАДИ”

обука ЧНОП

ШТА КАЖУ СТРУЧНИ САРАДНИЦИ О СВОЈОЈ ПРОМЕЊЕНОЈ УЛОЗИ?

- „Мишљена сам да је стручни сарадник спона која повезује све и својим знањима олакшава свим запосленима, деци и родитељима да разумеју промену која се тренутно дешава у установама.”
- „Године узлета- посебно афирмишу промењену улогу стручног сарадника. Нова концепција мења улогу стручног сарадника, усложњава је, чини је посебно деликатном, важном и кључном у промени.”
- „Положај стручног сарадника је сада сложенији, он треба да буде стручна подршка и мост између у прошлости уходаних механизма ПУ и програмске концепције ГУ. Он је покретач развијања добрих односа, тимског рада и целе промене.”
- „Сви који раде у институцијама које се баве децом, васпитањем и образовањем треба са освесте да је неопходно стално преиспитивање и рефлексција нас самих, учење, мењање, реструктурирање, одустајање од старих образаца у односу према послу. Одустајање од улоге саветника са стране је најважнији задатак, као и отворити се према рефлексiji.”
- „Сада сам више него пре директно у пракси, у вртићима-са васпитачима и децом, више видим, више живим вртички живот, више од мене зависи, више сам директно укључена, више осећам да сам на правом месту у право време, осећам се корисном и самим тим имам и више посла него пре. Више посла који је изазован, динамичан, више посла који потврђује да сам потребна и промени и пракси.”

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

КАКО ВАСПИТАЧИ ВИДЕ СТРУЧНЕ САРАДНИКЕ У ”ГОДИНАМА УЗЛЕТА”

- „Осећам сд сигурније када се консултујем са стручним сарадником у вези промена у простору у складу са пројектом, када и он предложи неку идеју, када се укључи у избор извора сазнања за васпитаче и предложи место за учење у локалној заједници.”
- „Одувек ми је важна сарадња са стручним сарадницима по свим питањима, сада посебно издвајам њихову улогу у усаглашавању санитарних прописа и изобиља разног материјала у собама и у комуникацији са родитељима када им треба објаснити нов начин рада.”
- „Стручни сарадници су сада апсолутно укључени у баш све што се дешава у групи, пуно су ангажовани од набавке материјала, уређивања простора, па до помоћи у планирању, сарадњи са локалном заједницом, у документовању...”
- „После обука за имплементацију -Година узлета- стручни сарадник ми је био највећа подршка, кроз сарадњу са њим сам схватила како сада треба да изгледа дан у вртићу и он ми је подршка у свему што је ново.”
- „Мени је посебно значило што су стручни сарадници заједно са нама на леп начин објаснили техничком особљу која је њихова улога у промени, тако да су сада и они укључени у -Године узлета- и срећни су због тога.”

Република Србија
Министарство просвете

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

2022. ГОДИНА ПРОМЕНА ЈЕ ПРОЦЕС ...

Изазови који су испред стручног сарадника:

- Одржати постигнут ниво спремности практичара за промену и померити је на виши ниво
- Континуиран рад на јачању заједнице професионалног учења
- Даљи рад на разумевању развијања теме/пројекта са децом
- Унапредити повезивање са родитељима и локалном заједницом, учинити сарадњу стварном, континуираном и одрживом
- Унапредити сарадњу са ОШ
- Континуирано јачање професионалних компетенција стручног сарадника за властито професионално деловање, стратешко планирање промене праксе ПУ и развијање квалитета реалног програма

Локална заједница као место
истраживања и учења

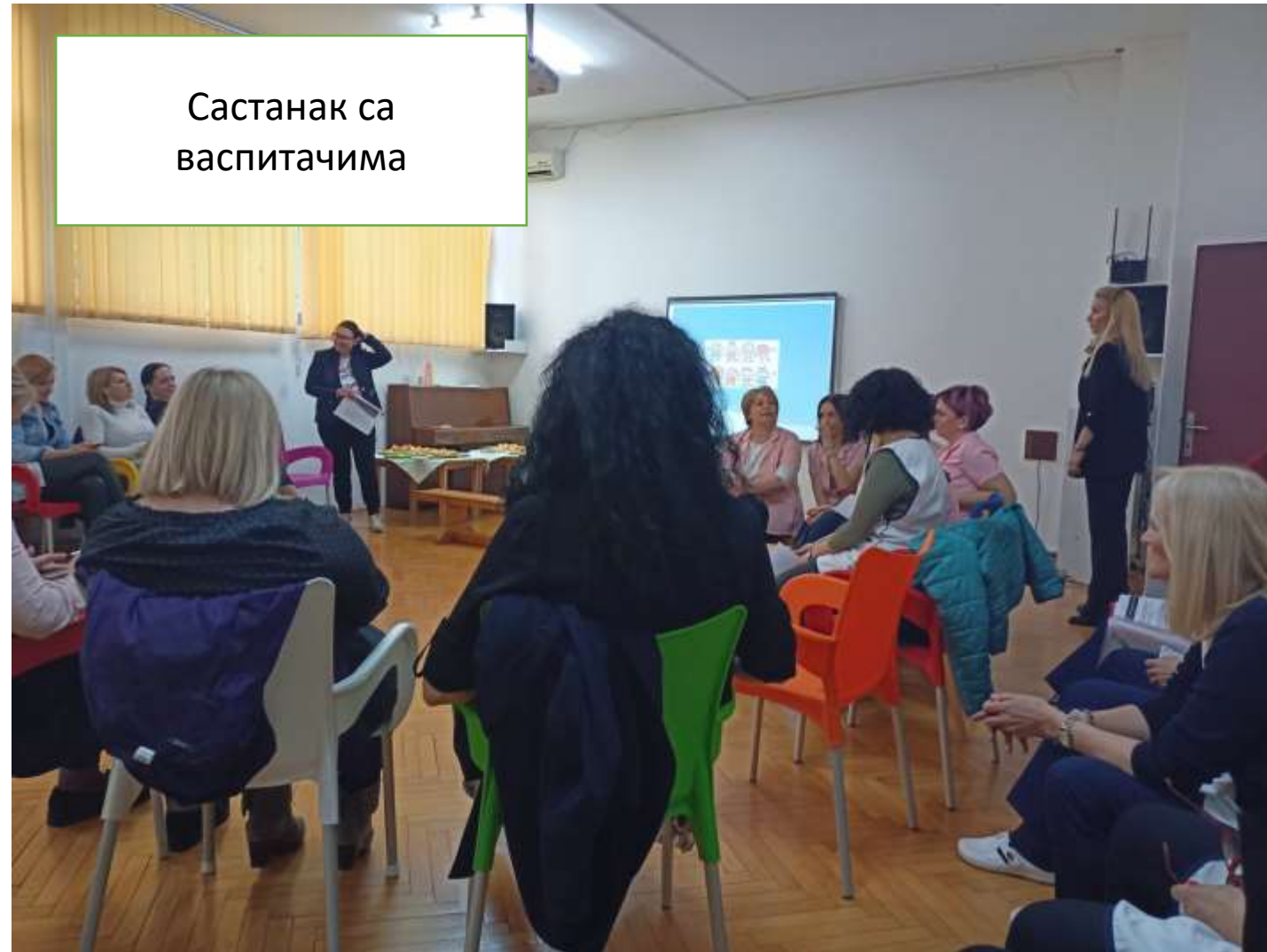

У потрази за изворима сазнања за
васпитаче

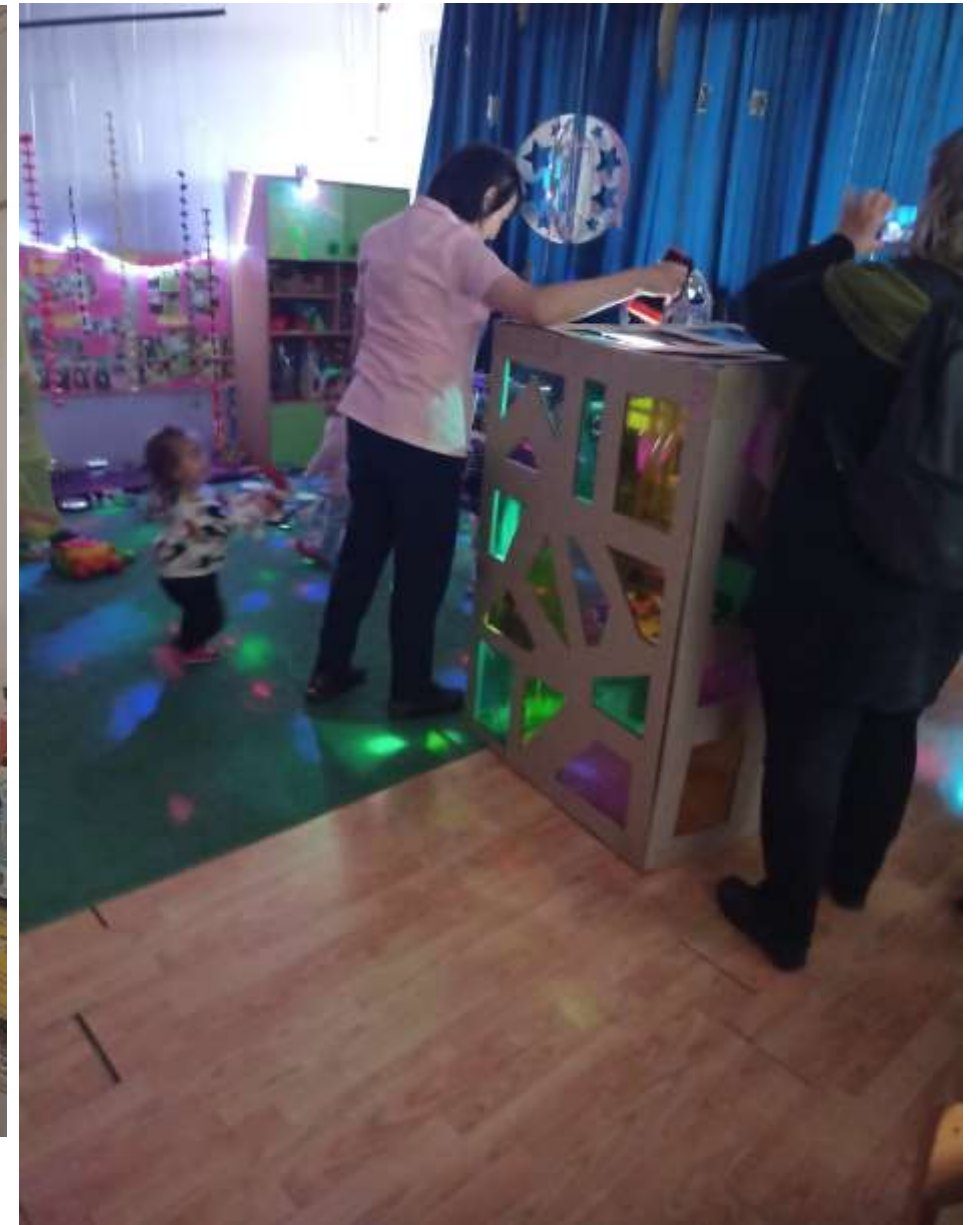
Промене у дворишту

Састанак са
васпитачима

Постављање панела са
принципима

Промене у
простору

ВЕЛИКИ ЛЈУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ
ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Конференција

ПОДРШКА УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

23. новембар 2022, Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ДИРЕКТОР КАО ЛИДЕР ПРОМЕНЕ

Сузана Симеуновић,
директор Предшколске установе
„Моје детињство“ Чачак

ПРОМЕНА

ВИЗИЈА

РЕСУРСИ, ПОТЕНЦИЈАЛИ
ВЕШТИНЕ, КОМПЕТЕНЦИЈЕ
МОТИВАЦИЈА, УВАЖАВАЊЕ
АКЦИОНИ ПЛАН

Контекстуална

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ДИРЕКТОР

- РУКОВОДИ ПРОМЕНОМ

- *заједнички састанци у континуитету

- *планирање промене

- *развијање организационе
структуре

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ДИРЕКТОР

- **УЧЕСНИК ПРОМЕНЕ**

- *усклађивање рада установе са свим захтевима и потребама

- *посвећено води промену као члан тима

- *промовише рад установе

- *развија лидерске вештине

ДЕЉЕЊЕ ЛИДЕРСТВА

ЛИДЕР - сваки учесник заједнице који преузима и дели одговорност са другима, доприноси, инспирише, оснажује себе и друге, креира услове

Дељење лидерства омогућава практичарима:

- ПРЕУЗИМАЊЕ ИНИЦИЈАТИВЕ
- ПОВЕЋАЊЕ КОЛЕКТИВНЕ ОДГОВОРНОСТИ
- ЈАЧАЊЕ ПОВЕРЕЊА У ЗАЈЕДНИЧКО УЧЕЊЕ
- РАЗВИЈАЊЕ САРАДНИЧКИХ ОДНОСА и
- ГРАЂЕЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНИХ ЗНАЊА

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ПОСВЕЋЕНОСТ ПРОМЕНИ

- Редовно одржавање састанака тима /координатор тима, правила рада тима, подела задужења и улога
- Израда акционог плана промене
- Развијање компетенција и вештина свих практичара
- Стварање подржавајућег окружења од стране директора и стручних сарадника
- Отворена комуникација, дијалог, сарадња, узајамно слушање и подршка
- Отвореност за промене
- Међусобно уважавање, поверење
- Похвале, охрабрења

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПОСВЕЋЕНОСТ ПРОМЕНИ

- Набавка материјала, рестлова, адекватне опреме...

ПРОМОЦИЈА

- стручној јавности

ПРОМОЦИЈА

- У локалној заједници

ВЕЛИКИ ЛЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ХВАЛА!

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ВЕЛИКИ ЉУДИ
ОД МАЛИХ НОГУ
ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Конференција

ПОДРШКА УНАПРЕЂИВАЊУ КВАЛИТЕТА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

23. новембар 2022, Београд

Сазнајте више на:

<https://ecec.mpn.gov.rs/>

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP